

"VILNIS" (The Surge)

LITHUANIAN LABOR DAILY Published daily except Sunday, and on every Friday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada, and South America one year \$2.50; six months \$1.75. Chicago \$7.50; six months \$5.75; foreign countries \$8.00; and six months \$6.00. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, in the city of Chicago, 1 year \$2.00; 1/2 yr. \$1.00; outside of Chicago, 1 yr. \$1.50 half year 75c.

Advertising rates on application 3116 South Halsted Street, Chicago, Ill. PHONE, VICTORY 1455 Entered as second class matter September 28, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Grąikija

Grąikija ginsai labai energiška ir Mussolinis jau turėjo progu įsitikinti, kad šis karas prieš Grąikiją jam nėra joks piknikas. Permainos italų karinė vadovybė taip pat įrodo, kad Mussolinis labai susirūpinęs. Smugius užduotas Italijos laivynui, jį dar labai uvertuoja.

Kiek anksčiau Italija buvo besigirianti tulais laimėjimais grąikų fronte. Tie laimėjimai, kaip teisingai pažymi Maskvos laikraštis "Krasnaja Zvezda," yra visai nereikšmingi.

Bendra išvada ta, kad nei kare su Francuzija, nei Afrikos fronte, nei Grąikijos fronte Italija niekuo nepasizymėjo.

Kalbant apie pačią Grąikiją reikia pažymėti, kad jos kova už nepriklausomybę išlaikymą bus sunki. Ji būtų lengvesnė, jei pačioj Grąikijoje būtų tvirta ir visapusė demokratija.

New Yorko grąikų laikraštis "Eleftheria" ("Laisvė") duoda pamatinį straipsnį apie vidaus padėtį Grąikijoje. Beveik visi žymiausi Grąikijos demokratijos vadai pasodinti kalėjimams. Kalėjimai sunkimėsi ne tik komunistai, bet ir buržuaziniai demokratiniai partijų vadai. Tuli iš jų gyvena ištrėmime svetimos šalyse.

Ko visų pirmiausia reikia Grąikijai, rašo "Eleftheria," tai atsteigti pilną demokratiją. New Yorko laikraštis mano, kad kalbos apie "grąikų tautos vienybę," kol kas, nėra įvykęs faktas, bet panašu labiau į propagandą.

Toliau tas pats laikraštis nurodo, kad visos Balkanų valstybės turėtų susitarti sąvartyrą. Tik tuomet jos sudarytų stambią politinę jėgą. O kaip dabar dalykai stovi, tai vienos jų palinkę prie ašies, o kitos prie Anglijos. Tokie sąlygos juo sunkiau išlaikyti nepriklausomybę. Bulgarija ir Rumunija faktiniai yra ašies kontroleje. Grąikija ir Turkija faktiniai yra Anglijos kontroleje. Jugoslavija dar vis bando sėdėti ant dviejų kėdžių.

Sudarymas demokratinės koalicinės valdžios Grąikijoje, susitarimas su Turkija ir Sovietų Sąjunga, susitarimas su kitomis Balkanų valstybėmis yra tos gairės, kurios užtikrintų Grąikijai saugesnę ateitį.

Už Prestes Išlaisvinimą

Luis Carlos Prestes, vadas Brazilijos demokratijos, turi būti išlaisvintas! Jau penki metai suėjo, kaip tas garbingas vyras laikomas kalėjime. Brazilijos diktatorių Vargas ruošia jam antrą bylą, kuri gali baigtis mirties dekretu. Brazilijos diktatorių nesijaučia saugus, kol gyvena Luis Carlos Prestes.

Brazilų laisvės kovotojų likimu gyvai susirūpinęs ne tik šios šalies demokratija. 150 žymių Amerikos veikėjų pasinėti telegramų Brazilijos valdžiai, reikalaujant paliusuoti Prestes.

Kubos prezidentas Fulgencio Batista taip pat daro žygį, kad Luis Carlos Prestes būtų paliusuotas. Kaip labai autoritetingas kubiečių vadas pulk. Batista daug gero gali padaryti.

Subruzdė ir Meksikos demokratija. Darbo Konfederacija ir net valdžios partija reikalauja paliusuoti žemiausią Brazilijos demokratą. Meksikos advokatų asociacija siūnčia kelis žymius advokatus į Rio de Janeiro rūpintis Prestes'o likimu.

Prestes'o motina Leocadia Prestes kreipėsi ir prie Jungtinių Valstijų prezidento Roosevelt, kad ir jis tartų savo žodį už Brazilijos demokratijos vado pa-

liuosavimą. Turint omenyje artimus santykius tarp Washingtono ir Rio de Janeiro, lengva suprasti, kad Roosevelt žodis labai daug reikštų.

Ar jis tars tą žodį?

Rinkimams Praėjus

Praėjus prezidentiniams rinkimams, daroma visa eilė sugestijų įvesti rinkimų sistemoje tuly permąinų.

National Education Association pataria praplėsti balsuotojų skaičių, suteikiant balsavimo teisę piliečiams, kurie turi 18 metų. Ta propozicija, kol kas, neturi daug šalininkų.

Daugiau dėmes kreipiama į propoziciją rinkti prezidentą populiariu balsavimu, o ne taip kaip dabar kad renka per vadinamąjį elektorių kolegiją. Kiekviena valstija išrenka tam tikrą elektorių skaičių, o jie jau renka prezidentą. Kodėl ji nerinkti tiesioginiu balsavimu, apsilenkiant su ta tarpininkavimo įstaiga, kuri labai tankiai neatvaizduoja politinių spēkų santykį?

Siuose rinkimuose Wendell Willkie gavo 46 nuosimčių balsų, taigi, logiškai kalbant, jis turėtų turėti netoli pusės balsų elektorių kolegijoj. Bet toj kolegijoj jis turi tik 15 nuosimčių. 1936 metais Alf. Landon gavo 38 nuosimčių balsų, o elektorių kolegijoj jisai turėjo tik du nuosimčių!

Kartais buna dar keisčiau. 1888 metuose Clevelandas gavo didžiumą balsų (net 100,000), bet jis turėjo mažumą elektorių kolegijoj!

Prie to klausimo galima priėsti dar ir iš kitos pusės. Štai pavyzdys: elektorių kolegijoj tokios valstijos kaip Iowa ir Alabama turi po 11 elektorių, vadinasi, po lygų skaičių. Bet 1936 metuose Iowa balsavo 1,143,000 piliečių, o Alabamoj tik 276,000. Skirtumas, kaip matote, labai didelis. Bet prezidento rinkime labai didelis Iowa balsuotojų skaičius reiškia tik tiek, kaip ir labai mažas Alabamos balsuotojų skaičius.

Elektorių kolegija yra archaiška įstaiga, kuri neduoda tikro pavaizdavimo spēkų santykio tarp politinių partijų.

Amerikos Spauda

Amerikos spauda vėl suklupo, kaip ji suklupo 1936 metais. Didelė didžiama Amerikos gyventojų nesiskaito su įsakymais ir nuomonėmis ponia redaktorių ir laikraščių leidėjų. Beveik visi jie, su mažomis tik išimtimis, palaikė Wendell Willkie kandidatūrą. Tuli iš jų sakėsi esą neutralūs, bet jų neutralumas buvo palankus Wendell Willkie.

Tiesa, šiuo kartu Wallstrycio organai, remdami Willkie kandidatūrą, neatakavo prez. Rooseveltą arba labai mažai jį atakavo. Mat, jis, dabar kaip ir savo žmogus. Bet didelė didžiama kapitalistinės spaudos Willkie vis tiek buvo daug artimesnis. Ji jį rėmė kaip tik įmanė. Ir skaudžiai nudėgė savo nagus.

Galima būtų pasakyti, kad Amerikos žmonės skaito kapitalistinius laikraščius, bet jų įsakymų nepaiso, su jų nuomone nesiskaito.

Bet nesiskaitymas su agitatoriais už Willkie dar nereiškia, kad Amerikos žmonės priėjo prie supratimo, jog jiems reikalinga laisva spauda. Didžiama dar nepriėjo prie tos nuomonės. Laisvą spaudą Amerikoje atstovauja tik labai mažas laikraščių skaičius, nors smagu žymėti, kad tas laikraščių skaičius tolydžio vis auga.

Didžioji Amerikos spauda vis labiau linksta į reakcijos pusę. Jai net Rooseveltas išrodo radikalus, nors radikalus jis nėra. Tik Chicagos "Tribune" dar vadina prezidentą Rooseveltą... "bolševikų draugu." Iš to, žinoma, galima tik pasijuokti.

VISUS "Vilnius" skaitytojus, kuriems tik galima, prašome prisidėti prie "Vilnius" vėjus — gauti bent vieną ar daugiau naujų skaitytojų, pakalbinti senus atsinaujinti. Laikė vėjus naujus galima užrašyti tik už \$5 metams, \$25.00 pušei metų, išskyrus Chicagoje.

APŽVALGA

DARBAI KALBA

UZ SAVE.

P. Vėsa laikraštyje "Tarybų Lietuva" rašo:

"Mūsų respublikos gyvenimui pasiskus nauja, socialistinė linke tam tikroje valstiečių dalyje buvo kilęs kaip ir nerimas, nepasitikėjimas ateitimi."

Tas buvo dėl dviejų priežasčių. Viena, iš seniau valstiečiams buvo įkalbėta "komunistinis baubas". Antra, naujos valdžios priešai skleidė pikta propagandą.

Bet geri darbai labiau įtikinanti, kaip priešų pasakos. Tęsia Vėsa:

"Žemės pertvarkymo darbų skaitome didžiūju, nes jis palaėcia keturis penktadalius mūsų respublikos ir esminiai pakeičia ligišloinę žemės ūkio struktūrą."

Kad tai ne pagyros, iškalbingai nurodė darbai skaičiai. Sudaryti 582,745 hektarų fondų, tuo palaėciant 26,784 ūkinius vienetus, jų tarpe 31 vienuolyną, 674 papirpią, 821 dvarininką, 22,367 stambi žemės valdytoją, 4,492 kitus vienetus, ar tai ne didelis darbas.

Sudarytą daugia kaip pusės milijono hektarų žemės fondą, pasiskirti tarp 23,634 mažazemių su didėliu ūkiu, 9,501 bežemio (turinėo) didesio ūkio, 7,208 smulkių nuomininkų, 17,784 kitų mažazemių, 5,189 dvarų ordinarininkų ir 7,613 kitų valstiečių ar tai neimponuojantis darbas.

Niekados Nesugrįš

Sruvo ašarom dirvonai, Verkė sopuliu laukai — Kai niekšingos gajaus ponų Draskė šaij, lyg vilkai.

Rytas kildavo be žado, Krito vargas, lyg rasa. Liaudis kentė skurdą, badą, Apilypšius ir basa.

Nuo didžių vargų palinkęs, Be dienos šviesios, gražios — Dirbo ponui darbininkas Nuo aušros lig sutomos.

Bet atėjo dienos naujos — Dienos laisvės ir džiaugsmų. Išsiblaškė ponų gajaus Net už sienų svetimų.

Visas kraštas subangavo Laisvės skambancia daina, Tartum marios žalio javo, Tartum bangos Nemune.

Nesugrįš vergijos dienos, Juodas vargas nesugrįš! Virs arimų, virs rugienų Dangus vasarom nušvins.

Ir tos žiaurios, rūsčios kančios — Nebegryš jau niekadoms! Nežvangės vergijos pančiai Ant išlaisvintos tautos.

Į padangę išsitisus, Raudonoji vėliava Skelbia: dienos bus mums šviesios, Bus laiminga Lietuva.

Shanghai, lapkr. 13. — Čia atėję pranešimai tvirtina, kad Hainan, Haiphong ir Kwangchowan uostuose sukoncestruota nepaprastai daug japonų karėvių, visiškai paruoštų kariniam veiksmam. Karėviai esą laukia

su valstiečiais, apie ką kalbėjo Leninas ir apie ką VIII partijos suvažiavime buvo primtas nutarimas. Partijos ir vyriausybės padarytas didelis, tiesiog nuostabus darbas. Reikia tikėti, kad išsivadavę 70,929 šeimos iš feodalų jungo ir kumetynų dvoko, padarys nemažesnius stebūklus, gautą žemę nuobūdžiai su atsidavimu dirbs ir tuo kurdami sau ir socialistinei tėvynei gražų gyvenimą."

Ir viduje dar užsilikusių priešų, ir išorėje esančių pastangos nueis niekais.

Iš čia patiekty faktų matyti, kad naujas gyvenimas daugumai Lietuvos žmonių geras. Jų būklė pagerino. Tam priešingi tik kurie pirmiaus privilegijom naudojosi.

RAUDONARMIČIAI LIETUVOJE.

Naujos Lietuvos priešai daug prikaltėjo apie SSSR kariuomenės "baisų elgesį" Lietuvoje. "Tarybų Lietuvoje" gį skaitome va kokį pranešimą iš Seduvos:

"Seduvoje stovintieji raudonarmiečiai gan dažnai velti arba už visiška mažą mokėstį rodo visuomeninei kino filmas. Filmų pažūrėti susirenka ne tik miesto gyventojai, bet nei ir iš tolimesnių kaimų. Už tokį kultūros skleidimą Seduvos gyventojai raudonarmiečiams yra be galo dėkingi."

Mat kaip baisiai elgiąsi— kultūrinai kaimą!

—Juozas Kruminas.

Faktų Šviesoje

Tūlas kapitalistinės sistemos garbintojas, šiūomi laiku užplandis Hearsto laikraščiūose milrusio Brisbane kolonumos vieta, aną dieną mėgino surasti priežastį stambių korporacijų išstatyto kandidato šalies prezidentui Willkiei tragi-komedišką pralaimėjimą.

Šis žurnalistas, iki paskutinėi minutai prieš rinkimus smarkiai ir atkakliai agitavęs už tą monopolistinio šios šalies kapitalo triupą, sako:

"Willkie pralaimėjo užgardamos prez. Roosevelto užsienio politiką ...

"Willkie susmuko nepateikdamas balsuotojams nieko naujo, geresnio ..."

Dalinai gal ir taip.

Bet negalima užšalti jokias kvitavimas kad ir geriausio specialisto štai kokio fakto, kuris šiuose prezidentiniuose rinkimuose, labai galima, buvo vienu iš pamatinų faktorių republikonių partijai užduoto taip skaudaus antausio.

Šios šalies pažangūs piliečiai, ypač tėmyjanti šalies gyvenimą, ligai nepamirš, kaip prieš pat prez. rinkimus Willkie vienam stambiam kapitalistų bankietė su egoistiniais pasididžiavimu parėikė:

"Tom Girdler yra žmogus, kurį ši šalis neužliog turėtų apšaukti žymiausiu figūra"

Kas tas ponas T. Girdler? Kuomi ir kur jis jau taip labai atsizyngė?

T. Girdler yra Republic Steel korporacijos pirmininkas.

Republic Steel korporacija yra viena iš reakingiausių kompanijų, kurioj ir šiandien, neižirint Wagner Labor akto ir kitų įstatymų, protegojančių darbininkus visose šios šalies industrijose, bosų ir specialiai

samdomų mušeikų sauvlumas lenkyniuoja su Hitlerio režimo terorū Europoje.

1937 metais ši korporacija pagarsėjo visoj šalyj (faktiniai visam vietiui) kilus tam kolosaliu streiku už teisę darbininkams organizuotis, už aukštesnes algas, už trumpesnes darbo valandas, už uždardimą kompanijai samdyti darbininkų terorizavimui profesionalių mušeikų gajaus.

Kilus streiku, tas T. Girdler korporacijos direktorių susirinkime trenkė kumščia į stalą ir suriko:

"Duokit man liuosas rankas! Aš jiems (darbininkams) parodysiu!"

Ir jis... parodė:

Sulaužymui to istorinio streiko tas ponas išleido net 12 milijonų dolerių!

Iš tos kolosalės sumos streiklaužij reikalams išleido \$200,000.

Propagandai kapitalistų organuose prieš unijas \$100,000.

Apginklavimui streiklaužij ir profesionalių mušeikų \$300,000.

Išmokėta misterijai algų \$7,500,000.

Apart to, kada pagaliau federalinė valdžia įsimašė ir to streiko atbalsai pasigirdo telamumos, ši korporacija vien advokatams išmokėjo \$250,000.

Tai rekordas to T. Girdler, kuriam Willkie dar gyvenant esant o šiuo svajoja pastatyti garbės paminklą.

Tai bene viena iš svarbiųjų pamatinų priežasčių, kodėl šios šalies piliečiai matė lapkričio 2 d. reikalingu numoti ranka ant Willkie ir visos republikonių partijos, nors Roosevelt administracija jau aiškiai vedė šaij į antrąjį pasaulinį karą.

—P. Krakaitis.

Klajūno Giesmė

"Aušrai" išaušus, "Varpui" užgaudus, Bunda visi išsileigę tiesos ... Saulė tekėjo žiauriai paraudus ... Dirba lietuviai sulaukę šviesos.

CHORAS:

Švito rytas istorinis Su žaibais, ne naujiena. Toliau—dūdena griaustinis — Ačiu saulei, vėl diena!

Liaudį apšviesti garbė pirmaeile, Darbu, ar pinigų tautą vaduot; Vinco Kudirkos savigarbos meilė, "Ordiną" žvaigždę, eigonam parduot!

CHORAS:

Meilė liaudį mokslė plukdo, Meilės nuo mažų ne neigk. Meilės darbu "EGO" trukdo, "Zvaigždžių," "ordinų" merėk!

Zemė, kur kaulai sentėvių truno, Meilė pakvėpusi josios gamta, Gryžti tėvynei kvėdėia klajūna, Laisvė ir laimė sugryžtanėm ta.

CHORAS:

Myli jįjį darbo žmonės, Jojo meilė jiem sava... Patirimalis iš kelionės Lobbinama Lietuva.

1935-V-23 d.

įsakymu lipti į ten pat esamus didžiulus transportus. Atitinkami šaltiniai sako, karėviai veikiausia bus gabenami į francuzų Indo-Kinija, o iš čia, kaip rodo visi ženkliai, plūs olandų valdomą Rytų Indija. Į koncentracijos punktus ka-

IŠ CHICAGOS Į SAN FRANCISCO

U. ANDRULIENE

Jau senai norėjau pamatyti išgarsintąją Kaliforniją. Ne sykį rengiausi. Pagalios, rugpjūčio 3, pasiėmusi dukreles nučiuotinau į gelžkelių stotį ir keliaujam.

"Zephyras"—ilgas ir puikiai nudailintas traukinys jau laukė keliauninkų. Mus palydėjo Kanė Abekienė, na, ir taip sakant, maniškis.

Iėjus į traukinį, kada reikėjo atsivieškinti, mergaitės pravirko. Jos gali tėvą vieną namie palikti. Man irgi nesmagu pasidaryti. Su kelionėm visuomet taip yra—rengiesi, lauki, o kada ateina ta minutė, norėtum nevažiuoti.

Daili mergina "stiuvardė" pastebėjus mergaites, ramino, kalbino. Ji, matyt, išmokinta raminti susirūpinusius pasažierius.—Mes sykiu važiuosime, turėsime gražią kelionę į Denverį... ir daugiau ji kalbėjo.

Traukinys pradėjo judėti. Nors jis labai ilgas, bet diesel motoras lengvai, veikl nejudė, išjudino. Žiūriu, jau skubiai riedai. Dar sykį pažūrėjau į palydėjusius. Mergaitės dar jiems mojo "good bye."

Už dešimties minučių jau po traukinio lengus bėgo Chicago priemiestiai. Greitas ir "streinas" "Zephyras". Jis padarys virš 1,000 mylių kelionę į 16 valandų.

Neužilgio jau matėme tik medžių ir retkarčiais namų šešėlius po langus šmėkščiojant. Tamsu, reikia įbedus akis žiūrėti, kad ką pastebėjus.

Prėjus atsivieškinti susijaudinimui, pradėjau atsiminti, kad esu kaip ir nevalgiu, mat per skubumą užmiršau valgyti. Mergaitės irgi.

Nuėjome į valgomąjį kambarį. Pavalgius geriau jautėmės. Mergaitės emė teirautis kad privažiuosime Mississipi—tą didžią upę, kuriai ne veltui indonai davė vardą "Vandenį tėvas."

Traukinys švilpė niekur nestodamas. Nors pravažiuojami miestukai ne dideli, bet visgi norisi juos matyti. Taip besisitentiant žvalgyti, apie 10 valandą vakaro privažiuojame Moline ir, skersai Mississipi upę, Davenport.

Ilinois valstija liko anapus upės, dabar jau Iowa valstijoje. Davenport matyt ne mažas miestas. Žibėjo abiem pusėm įvairios elektros švištos, jos mirgėjo traukiniui bėgant. Gatvėse matėsi žmonių pulkai.

Beje, šioj vietoj Mississipi gan plati, arti mylios pločio. Mano sankeleivės, dukros, tuojau užmigo, pravažiuojus Mississipi.

Per Iowa lygumas. Gelžkelis atrodo kaip styga, nejauti, kad bent kur būtų užsikimimai.

Po keleto valandų jau artinamės prie kitos didelės upės—Missouri, kurį skiria Iowa ir Nebraska valstijos. Pervaziavus tiltą sustojom didokam Omahos mieste. Netoli stoties aukšti murai. Kiek teko matyti, gavės plačios. Čia jau ir kalnelių nemenukū yra.

Vėl važiuojame. Traukinys pasuko papupiu, paskui įėjo kitan slėnin, rodo tai North Platte upės, kur atvingiuoja į čia iš toli, kur tai iš Wyoming valstijos. Mėnulius pakilo ir kiek prasiskleidė tamsa.

Traukinys čia jau biskį vingiavo papupiu. Mėnesienoj blizgėjo kaip didelis veidrodis upė. Keleiviai veik visai snaudžia, nors kai kurie stengiasi nepasiduoti — žiūvauja, tampoši. Vienas kitas gerokai knarkia.

Kai kada perskersuojame upę. —Tamista gal nežinote kokis brangus turtas ši upė yra, ypač toliau į vakarus Nebraska ir Wyomingui. Viena ji išdidžiai eina per tyrlaukius. Daugelį pagirdo ir pakrapina. Ką darytume be jos čia,—prabilo į mane vienas senyvas vyras, kuris nemiegojo ir rodo norėjo, pasirodyti nesaudadaliu, nesudribusiu.

—Šitai. Tai įdomu,—pridėjo jis. Kelis sykius ir aš snustelėjau. Mums už pečių, o kartais dešinėj pusėj, kada traukinys pasisuko, dangus švito.

Naktis skubiai traukėsi. Atsiskleidė laukai. Lygumos, tik kai kur krantas, o ant jo mažytės eglaitės.

Platūs laukai ir daug nedirbamos žemės.

Kai kada šmėkstelėja pro langus miesteliukas. Juose rįgoso aukšti grūdų sandėliai. Matosi užtvary galvijams į freitus suvartyti.

Aplinkuma patraukianti. Laukai čia skirtingi kaip apie Chicago ir netokie kaip rytinėse valstijose.

Į vakarus, priešais mus pasirodė ilgas ruožtas ne tai debesų ne tai miško.

—Tai Colorado kalnai,—pasakė garsiai mano sankeleivis, ką pirmiau jau pradėjo kalbinti.

Pakalnėse matėsi mainierių lušnelės.

Jautėme, kad traukinys jau žymiai kopia aukštin. Iki Denverio jam rodos teks iškilti bent 5,200 pėdų aukščiaam jurų lygumam.

Norėtusi, kad butume ne po stogu, kad geriau matytume kalnus; esant traukinį tik kai kada juos gerai matai.

Jau artinamės į Denverį. Emė mintin kibti keli klausimai: kaip ten, ar pastiks kas, ar neturėsime sunkumo susirasti draugus?

Denveris

Stotyje mus pasitiko Al Lankė su žmona. Jį pažinau Chicagoje. O jinai rodo atvažiuavus iš Lietuvos tiesiai į Denverį. Pirmą sykį sutikau ją. Labai draugiška moteriškė, malonu buvo susitikti. Abudu malonūs.

Lankiai turi valgyklą ir taverną. Nors ir biznyje, bet gerai remia darbininkų organizacijas.

Tuojuo mums duota valgyti. Sužinoję, jog busime čia tik šiandien ir rytoj, jie mus išvažiojo po miestą.

Denveris skirtingas nuo Chicago. Čia kalnai. Pats miestas nėra kalnuotas, bet jis labai aukštai—virš 5,000 pėdų aukščiaam jūros. Klimatas sausas. Nemažai yra suvažiuosusių džiovininkų, bet jie daugiausia yra ne mieste, dar aukščiaam kalnuose.

Išdirbysčių Denverio rodos yra cukraus, mėsos, rubsiuvelykių ir keletas kitų, bet ne pačių stambiųjų, kaip Chicagoje. Čia yra ir pinigų dirbimo mintas.

Apie 25 mylios nuo čia, Lafayette miestelis jau kasyklų srityje. Kur tik yra kiek lietuvių, tai randasi "Vilnies" skaitytojų.

Denveryje yra LDS kuopa. Nuvežė mus į Lookout kalnus, kur yra Buffalo Bill kapas ir paminklas. Užkopėme dar 2,000 pėdų, kur yra tas kapas su paminklu. Čia yra ir namukas, kuriame gyvena šis garsus Amerikos pionierius ir dangelio keliauninkų į vakarus skautas—vedėjas.

Buffalo Bill tikra pavardė yra William Cody. Jis pramintas Buffalo rodos dėlto, kad buvo pasižymėjęs buvolų medžiotojas. Kai kam čia ant pat kalno viršūnės darosi neįjauku. Ima viena ar ir abi ausys neveikti, kalbėti nevyksta. Bet man tas nesidėrė.

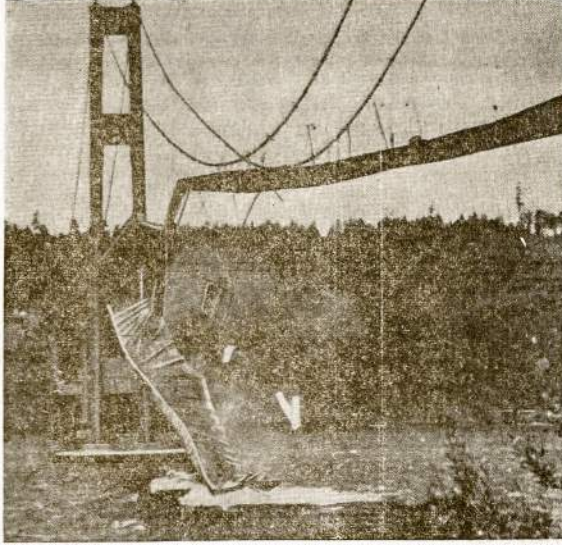
Sale šio kalno matyti kiti, kai kurie dar aukštesni. Matosi ant viršūnių ir sniego. Jis baltas kaip kristolas, nesuterštas dulkmė.

Sugryžė sustojome pas Juškienę, kuri laiko viešbutį veik centre miesto. Čia mes ir apsistojome. Vieta graži, man patiko. Biskį pasilsėję čia vėl nuvykom pas Lankius, nes ten buvo LDS kuopos susirinkimas. Gavome gerą progą susipažinti su Denverio lietuviams.

Nors lietuvių čia nedaug, bet ačiu jų darbštumui, jie palaiko LDS ir LLD kuopas. LDS kuopoj yra geras skaičius eia giminių jaunu žmonių. Po susirinkimui, eilė "Vilnies" skaitytojų atsinaujino prenumeratas ir suaukojo \$16.75. Nuosirdžiai ačiu visiems.

Priekyje organizacijų veikimo stovi čia Lankiai, Liegus ir keli kiti.

(Bus Daugiau)

Nei šešis mėnesius neįstarnvęs sužlogo trečias pasaulį savo didumu plieninis tiltas netoli Seattle, Wash. Tiltas pataigtas statybių pereią liepos mėnesį ir sugruvijo šio mėnesio 7 dieną. Lėšavo \$6,400,000. Daļ tēsu skyrē federālā valdžia. Vidurj dar ore bekabāncios tilto daļies matosi automobīlijus. Jo vairuotojas spējo išbēgti ir krantā.

"TIKRAS PRAGARAS ATSVĖRĖ"

DETROIT, MICH.

"Tikras pragaras atsvėrė!... Pasiduro moteriškė, ar ką!..." Taip įdokus išreiskia ponas Adolfas Bružas, buvusios Rusijos caro armijos oficeris, kuris sučiumpa netikėtai savo mylimą moterį Jona turinčią slaptus psimatymus ju namuose su tūlais dviem savo rūšies ponais, reikale Jamos "Paslėptos Nekaltybės."

Sį sekmadienį, lapkričio 17-tą dieną, Lietuvių Sveatinėje, kaip 5-30 vakare bus suvaizdintas nepapastas veikalas, dviejų aktų dramatiška komedija "Paslėpta Nekaltybė".

Veikalas atvaizduoja įvykį Lietuvoj, Kauno mieste, besibalgiant pasauliniam karui. Visa istorija paimta iš keisto atsitikimo caro armijos oficerio Adolfo Bružo namuose.

Pirmam akte atvaizduojama: Kaip Jona, oficerio žmona, pasilsėjus nuo savo vyro, prašo veiktų ir planuoja jį įpastatyti scenoj. Tuo reikalu turi slaptus pasitarimus su laukų leidėju ponu Gripu, ir tūli raštinku ponu Dobila, jos namuose be vyro žinios.

Gi tarnaitė, kuri yra gana gudri, pradeda galvoti, kad tarpe nuolat atsilankančių pas poną Jona dviejų ponų ir ponios turi būti kokie meliš rūsiai. Vėliau ji pati, išbandymai ir sužinojimai tų paslėptų, pradeda prie vieno iš tų ponų staiga melintisromansuoti ir po visų malonu-

nių išveja negarbingai poną raštinką (Dobilą) iš buto.

Antrame akte matysime kaip oficeris Adolfas netikėtai sugryžęs į namus suseka Jamos paslaptį, kaip jis žiauriai apklaušija tarnaitę Bronę, kaip jis užklumpa vieną po kitam tų ponų vizitus pas Jona, kaip jis kėsinasi galvoti nužudyti. O visgi gule jam pačiam prisieina atsilkaupiti ant kelių prieš Jona. Sį nepaprastą veikalą vaidins atgargai parinkti mėgėjai. Štai jie: Oficerio žmona Jona, U. Palevičienė; jos motina Sofija, O. Krakaitienė; tarnaitė Bronė, B. Geraltauskiūtė; oficeris Adolfas, J. P. Vaičius; raštinkas Dobilas, J. Valiukas; redaktorius Bružas, J. Povilaitis; rezisierius, P. Krakaitis; sūfleris, Steln Masytė.

Sį gražų ir įdomų parengimą ruošia mūsų dvi žymios organizacijos, būtent: LDS 21 ir LLD 52 kuopos. Po programos bus šokiam abiejose Lietuvių salse, [žanga įbanksto 40c., prie durų 45c., vien ant šokių 35c.

Priedams šiame parengime bus rodomi krutami paveikslai, kurie manau taip pat bus įdomūs kiekvienam atsilankiusiam pamatyti. Tai gi, retai kada mes turime tokių upeaprustų parengimų. Todėl rengkimės visi lietuviai lapkričio 17-tą dieną į Lietuvių Sveatinę. Tik prašome biskį visi laiku, kaip 5-30, nes sį sykį bus programa pradėta kaip yra garsinama.

—Bijūnas.

JAUNO POETO NAUJAS KURINYS

J. Krumino "Kibirkštys Naktį".

Juozas Kruminas ir poezijos laukus išėjo dar neseniai, bene prieš ketvertą metų. Tačiau jau pirmosios jo išvartytos vagos, kad ir kiek nelygios, buvo betgi gilios, prasmingos ir savarankiškos. Pasirodydamas dažnai neperiodinė spaudoj su eilėrašiais, šis jaunas lyrikas veikiai atkreipė į save pažangiosios visuomenės ir visų poezijos mėgėjų dėmesį. J. Krumino, kaip ir kitų pažangiosios minties poeto, dainos buvo negaltingai karpomos reacionieriškiosios cenzūros žirklyje. Vis dėlto, ir suzlotose ciliutėse tryško poeto meilė darbo žmogui, laisvės ilgesys ir tikėjimas laimėjimu. Tik šiandien, užtekėjus Tarybų Lietuvos laisvės saulei, laisvai suskambo poeto iki šiol slopinatas balsas. Suskambo galingai ir drusiai.

Tavo broliai vargo piūčiai dalgius išgalando. Arba štai kokiu didele poetine galia suskamba skriaudžiamos liūšnelių Lietuvos meilė ir tikėjimas pergale uždaryto už akmeninių sienų kalinio-kovojojo žodžio: O tu toli, tu neprieinama man šiandien— Su tais žaliais laukais, ir pievotom žalliom. Už tai ir nerimas širdy aštriau galandams. Už tai pasviręs aš liūdnom beržų kasom. Zinau, kad sielvarto nepaskandinti vyne. Neuramiant širdies vienatve ir daina. Tėvyne mano, skriaudžiamą, tėvyne. (Tąsa ant 4-to pusl.)

PASTOVUMAS

Tą luidžia įstaigos 44-rių metų gyvavimas.

Si bendrovė, kaip mūsų tautai, yra įsteigta ant namų kurie yra savitinkų apyvarta. Nerazite saugenes vietos tųpurti savo pinigus.

ISIGYKITE NAMA PER MŪSŲ LENGVO ISMOKEJIMO PLANA, ANT ILGU METŲ!

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASS'N
3236 South Halsted Street
Tel. Calumet 4118 Jos. M. Mozeris, Sec'y.
Indėliai kiekvieno tųpurtio apdrasti iki \$5,000 Federalnėje įsalygoje.

RUDENINIS IŠPARDAVIMAS JOSEPH DRY GOODS STORE

3344 S. Halsted St., Chicago, Ill. Vyrams ir Moterims Drabuziai

Vyriški apatiniai union stutai 69c
Extra didesnės mieros, iki size 52 \$1.00
Vilnoniai union stutai \$4.50
Marškiniai ir trumpos kelnuokės, po 50c šmotas

Darbiniai Flannel
marškiniai ... \$1.00
Berniukams vilnoniai
Jackets \$2.85
Union stutai 69c
Moterim flannel
night gowns 69c
Šilkinės pančiakos 50c

NUSIPIRKITE DABAR, sutuapysite pinigų

Autorizuota Agentura PACKARD—CHRYSLER PLYMOUTH AUTOMOBILIŲ

BALZEKAS MOTOR SALES
PACKARD Chrysler-Plymouth
3451 Archer Ave. 4030 Archer Ave.
Tel. Virginia 1515

ZEMĖS PERTVARKYMO DARBAI

Visam Krašte Eina Pilnu Tempu.

Kaunas, X. 3. Elta.—Zemės pertvarkymo darbai visoje Lietuvoje T. S. Respublikoje eina dideliu tempu. Žemės fondo parkirstymo bei sutvarkymo projektai jau sudaryti visuose apskrityuose ir vykdomi vietoje, i. y. sklypai atmatuojami ir perduodami žemės ūkio komisijų numatytiems bežemiams ir mažžemiams valdyti.

Iki š. m. spalio 22 d. gautomis žiniomis (kurios dėl darbo gausumo pavėluotai teikiamos ir todėl nėra visai pilnos) vietoje sklypų sudaryta: 1) Sakų apskrityje—100%, 2) Utenos aps.—58%, 3) Kėdainių aps.—56%, 4) Seinų aps.—46%, 5) Vilkaviškio aps.—41%, 6) Tauragės aps.—37%, 7) Biržų aps.—37%, 8) Panevėžio aps.—36%, 9) Ukmergės aps.—34% ir tt.

I žemės fondų paimta: iš vie nuolykių bei parapijų—701 žemės ūkio vienetas bendro 18,325 hektarų ploto; dvarininkų 1,703 vienetai, ploto 197,800 hektarai; stambiųjų valdytojų, turėjusių iki 100 hektarų—21,280 vienietų, ploto 327,345 hektarai; kitų valdytojų—1,588 vienetai, ploto 15,192 hektarai ir valstybės, savivaldybių ir kitų įstaigų—1,243 vienetai, ploto 15,568 hektarai. Viso i žemės fondą paimta 26,515 vienietų, bendro ploto 574,239 hektarai.

Miečiams žemės fondo plotas parkirstytas šiems reikalams: a) valstiečiams (bežemiams, mažžemiams, smulkiesiems nuomininkams, ordinarininkams, amatininkams ir kitoms) 70,537 asmenims 374,481 hektaras; b) valstybės reikalams (valstybininkams bei rezerviniams ūkiams ir kitiems reikalams) 1,834 vienetai, ploto 54,382 hektarai; c) miškų žinybai (miškai, dirvynai, ežerai ir kt.) 7,912 vienietų, ploto 97,800 hektarų; d) viešiesiems bei savivaldybių reikalams 2,048 vienetai, ploto 3,445 hektarai; e) švietimo, kultūros, sveikatos, socialiniams ir kitiems reikalams 2,338 vienetai, ploto 6,182 hektarai; f) miestams, miestelams, vasarvietėms pilsė bei miestelėnams žeme aprūpinti 1,200 vienetai, ploto 7,538 hektarai. Viso valstiečiams ir mišniekiams reikalams paskirta 84,969 vienetai, bendro ploto 543,828 hektarai.

Nepaskirstytos žemės (rezervuotos įvairiems reikalams, likusi netinkamoms ir kitos žemės) liko 30,411 hektarų.

ROKISKĖNAI VALSTIEČIAI DIRBA IR PASIRYŠĘ DIRBTI NASIAL

Jvyko Rokiškoje apskrityje komiteto suvažiavimas Rokiskyje. Suvažiavimą atidarė l. e. p. Rokiškoje aps. komiteto sekretorius drg. J. Kairėlis. Apkrityje žemės reformos komisijos pirmininkas drg. I. Laučė tarė išsamią 201 valstiečių atstovams.

Rokiškoje aps. agronomas drg. Žilija plačiai išnagrinėjo tuos nelentus veiksnius, kurie ilgą laiką kliudė Lietuvos valstiečių tobulėsi savo srityje. Kartų norėdė ir supažindino su Tarybų Sąjungos ūkio pažanga ir mechanizacija.

Rokiško miesto burmistras drg. Vl. Paukšta kalbėjo spaudos ir kultūriniais klausimais, nuorodaudamas tuos didelius sunkumus, kuriuos vilko mūsų „vargu mokykla“ ir tas didelis pastangas, kurias dala socialistas tėvynės vyriausybės darbo žmonių būklė pagerinti.

Aktualūs darbo žmonių klausimai kalbėjo l. e. p. L. K. P. apskono sekretorius drg. J. Kairėlis, išpačdamas žemės reformos komisijas elgtis teisingai. Paaiškino stambiosios prekybos nacionalizavimo reikšmę, spekuliacijos gal, kalbėjo apie aktualius kuro ir statybos klausimus, sūlydamas kuroi naudoti durpes, o statybai—plytas. Paaiškino susidariusius sunkumus dėl trąšų ir kitus svarbius klausimus.

Peržvelgus visą apkrityje ūkio gyvenimo, pasirodo, kad rugius jau įsėjo apie 98% ūkininkų. Apie 12% vasaros daro tebe laukia, nes blogos oro sąlygos kliudė jų suveži. Pašarų ir kult. žučių taip pat dar apie 15% tebe laukia nepačius bei žaigintoms. Blogos oras taip paveikė, kad kai kur bulvės pradeda pūti, o dėl šlapimo Svedaus kveči. Kveči senšimėje 50% valstiečių dar negali įsėti rugių. Valstiečiai turgery nori, nori dirbti ir dirbti, tik dėl blogų orų įvyksta kai kurių nesklaidumų.

„Tiesa“.

APRŪPINAMI BETURČIŲ VAIKAI

Vilnius.—Pagaliau išsprestas ir Vilniaus II (buv. Birutės) gimnazijos patalpų klausimas: ši gimnazija gauna patalpas Valsčiaus gatvėje nr. 3, kur anksčiau buvo nazaretiečių gimnazija. Į ši gimnaziją yra paduota 300 naujų prašymų. Daug mokinių yra pasilikusių ir iš pennai metų.

1939 m. Vilniuje buvo mokyklų 55 valstybinės ir 17 privatių. Šiais mokslo metais jų bus 70 ir tik valstybinių. Kiekvienoje mokykloje bus nuo 300 iki 600 mokinių. 1939 m. mokyklas lankė apie 20,000 mokinių; šiais mokslo metais numatoma mokinių apie 34,000. Seniau daugelis vaikų negalėjo lankyti mokyklų dėl materialinės sunkios padėties. Šiais metais mokiniai bus net šelpiami.

Vilniaus miesto savivaldybė neturtingųjų tėvų vaikams aprūpina drabužiais, bateliais, 1,000 batelių ir 500 komplektų drabužių vaikams jau užpirkta. Rūpinamasi ir didesniu tokių pašalpų kiekiu. Neturtingųjų tėvų vaikai bus aprūpinami ir knygomis. Kai kuriose mokyklose jau instaliuoti radijo priėmtuvai ir kitos reikalingos mokslui ir pragmatini priemonės.

Galimas dalykas, kad į kai kurias mokyklas užsirašė daugiau mokinių, negu jų gali sutalpinti mokykla. Tokiu atveju pamokos šiose mokyklose vyks dviem pakaitomis.

Sutvarkytas ir mokyklų sąrašų atlyginimas, kuris anksčiau būvo labai menkas. Dabar visi mokyklų sąrašai gaus po 150 litų mėnesiui.

Vilniaus miesto savivaldybė ruošia išsilming naujųjų mokslo metų atidarymą. Priemėsių vaikai į atilimes bus suveži savivaldybės sunkvežimiais. Išsilming programa numatoma plati ir įvairi: visi vaikai susirinks Lukiškių aikštėje, kur įvyks mitingas, dalyvaujant partijos, administracijos ir mokyklų vadovybės atstovams. 12 val. 45 min. visi klausysis transliacijos iš Kauno apie mokslo metų atidarymą. Iš čia mokinių etyinės vyks Gedimino gatvė į Katedros aikštę, o iš čia į mokyklas. Vakare nuo 18 val. specialūs kuro centrai pradės mokyklų mokiniams, o nuo 20 val. vidurnių mokyklų mokiniams. Jei būtų blogas oras, tai visos išsilmes įvyks uždarose patalpose. Blogam orui esant, mokinių susirinkimas įvyks „Mildos“ salėje, tačiau kadangi čia negalės sutilti visi mokiniai, tai kiekviena mokykla siųs po du mokytojus ir penkis mokinius; čia dalyvaus ir tėvų atstovai.

Dailininkų paroda Vilniuje atidaroma rugsėjo 15 d. Oginčių rūmuose. Dalyvauja juo 100 menininkų su 335 kėriniais. Šiomis dienomis vėl nubausita šitais eilė atsargų sudarinėtojų ir kitokių šios rūšies nusikaltėlių. Tačiau ši kartą busmės jau laikytos žymiai griežtesnės: nuo 100 iki 5,000 litų ir priverstinio darbo stovykla. Tokiomis normomis nubausita 16 asmenų, o penki nubausiti tikrai priverstinio darbo stovykla nuo 1 savaitės iki 1 mėnesio. Visa eilė šios rūšies nusikaltėlių nubausita paraginami yra išveikti tikrinti prekybos įstaigų. Visa eilė asmenų nubausita Linkmenyse, Švenčionyse.

Iš tų žmonių nuotaikų ir pareiškimų matyti, koks nepaprastai reikšmingas pirmasis žingsnis i darbo valstiečių išvadymą šis žemės pertvarkymas, kokį jis džiaugsmą ir viltis dėl gražesnės ateities sukėlė šimtuose tūkstančių Tarybų Lietuvos žmonių.

Lėka tik palinkėti, kad naujakuriai uoliai ir vaisingai dirbtų, įgautų reikiamo patyrimo, tokio, kokį turi Tarybų Sąjungos pažangieji žemės ūkio darbininkai ir būtų visada pajėgiais kurti vis naujas ir naujas vertybes mūsų didįjajai tėvynei.

„Tiesa“.

hėluose, Kirdeikiuose ir kitur. Vilniaus apskrityje pradžios mokyklose mokinių yra numatyta 12,444. Mokytojų bus 1,317 ir 325 sūriai. Bus įsteigta dar apie 60 naujų skyrių. Vilniaus apskrityje mokyklų turi 39 nuosavas patalpas. Naujos mokyklos bus pastatytos šiose vietose: Maikšgaloje, Riešėje, Bezdonyse, Nemunėnėje, N. Verkiuose, Karvėse, Laviariškėse, Rutkūnose, Turgeluose, Rudaminoje, Medininkuose ir Nemėčiūnėje. Iš netikusių kaimo grėčių i geresnes patalpas perkeliama 30 mokyklų. Jos perkeliamos i dvarus, kur darai baigiami remontai.

Taip pat tvarkomas ir kaimo mokyklų sąrašų atlyginimas. Prle buržuazinio režimo jie teigaudavo per mėnesį 25 litus algos. Ir kaimo neturtingųjų tėvų vaikai nuo pat mokslo metų pradžios bus šelpiami.

Paskaitos Apie Lietuvą Leningrado Universitete

Leningradas, Tassas.—Leningrado universiteto istorijos fakultete rengiamasi ciklui paskaitė, skirtų naujųjų sąjunginių tarybų respublikų—Lietuvos, Estijos ir Latvijos—istorijai. Pirmosios paskaitos tema bus „Lietuvos valstiečiai Lenkijos valdymo metais“. Parengiamąjį pranešimą padarys profesorius S. N. Černovas. Istorijos daktaras prof. V. V. Movrodinas padarys pranešimą tema „Lietuvos valstiečiai XVI amžiaus viduryje“, istorijos mokslų kandidatas U. A. Susteris skaitys tema „Lietuvos valstiečiai XVIII amžiaus pabaigoje“. Kitame posėdyje bus padarytas istorijos daktaro prof. S. V. Okunio pranešimas tema „Pabaltijo valstiečių išvadavimas 1902 m.“. Istorijos mokslų kandidatas N. G. Sladkovičius skaitys tema „1905 m. Pabaltijyje“. Pagaliau, docentas G. K. Jammura skaitys tema „Pabaltijis nuo 1917 m. iki 1940 metų“.

H. Jagmino Prakalbo Maršrutas Vakarinėse Valstijose

Apie vidurį lapkričio mėnesio d. H. Jagminas, „Vilnius“ redaktorius, išvažiuoja su prakalbo maršrutu i vakarines valstijas. Tai proga d. Jagminas padės žemiau nuzymėtų kolonijų darbuotojams juo tinkamiau pabrėsti „Vilnius“ skaitytojų vajų ir susiprintati vietines pažangiasias organizacijas.

Nuzymėtų kolonijų mūsų darbuotojai prašomi, pamatę šį paskelbtim vėlinkinamt imtis už darbo, kad surengti prakalbas, o kur negalima prakalbo, tai bent veikijų pasitarimų suaukšti. Drg. H. Jagminas bus šiose vietose: Minneapolis, Minn. — lapkričio 10—17; Butte, Mont.—lapkričio 20; Cle Elum, Wash.—lapkričio 21—22; Seattle, Wash.—lapkričio 23 iki 26; Tacoma, Wash.— lapkričio 27—28; Aberdeen ir Raymond, Wash.—lapkričio 29—30 ir gruodžio 1; Portland ir Oregon City, Ore.—gruodžio 2-3-4; San Francisco, — nuo gruodžio 6 iki 9; Los Angeles, Cal., — nuo gruodžio 11 iki 16; Denver, Colo., — nuo gruodžio 19 iki 22; Omaha, Nebr., — gruodžio 24-25; Sioux City, Iowa, — gruodžio 26-27; Des Moines, Iowa, — gruodžio 28-29; Moline, Ill.—gruodžio 31 ir sausio 1-ą;

JAUNO POETO NAUJAS KURINYS

(Tąsa nuo trečio puslapio)
O juk ateis gi laukiama diena!
Nes: Mes ne raudot pasaulin čjom!
Nuš dar vėtros per gyras!
Ir išdžiovins raudoni vėjai
Valstiečio asarų marias!
Kevos poetas išpranašavo atgimus kiekvieną poniaus mylėcij, šiandien valstiečių raudonosios Lenino-Stalino vėliavos pavėsy dirba pats sau, ne poniai;

dirba socialistinei išlaisvintai tėvynei.

Juozas Kruminas savo socialistinio turinio, gaudžios kaimo romantinės nuotaikos persunkta lyrika gražiai tęsia populiaraus liaudies dainiavus Julijaus Janonio, Dorotos ir kitų poezijos tradicijas. Jo „Kibirskitys nakti“—neabejotino poetinio talento kūrybinis vaizdas, praturtintis mūsų naujųjų lyrikos lobyną, džiūnų. Ir cilinis skaitytas su nuolontumu perskaitys ši jauną, tačiau savaimingo, daug žadančio

lyriko knyga. Rinkinyje be eilraščių įdėtos ir dvi lyrinės poemos „Pasakojimas apie vieną žmogų“ ir „Broliai“. Pirmoji pagauta savo nuotaikingumu, o antroji—realistiniu šiu dienų gyvenimo paveizdavimu.

Juozo Kruminio rinkinio „Kibirskitys nakti“ viršelį ir viršetes piešė dail. P. Tarabilda. Išleidiimas apie vieną žmogų“ ir „Broliai“. Pirmoji pagauta savo nuotaikingumu, o antroji—realistiniu šiu dienų gyvenimo paveizdavimu.

96 psl., kaina 2 litai. Bn. Rt.

Vilnius Vajaus

PRASIDEJO SU SPALIO (OCT.) 1 IR TĘSIS IKI GRUODŽIO 15

BRANGŪS „VILNIUS“ VAJININKAI-KĖS, DARBUOTOJAI IR SKAITYTOJAI: Mes kreipiamės prie jus, kad padėtumėt šiais metais „Vilnius“ gauti naujų skaitytojų, šiame vajuje turėtume padvigubinti „Vilnius“ skaitytojų skaičių visose Lietuvos apgyventose kolonijose. Šiuo laiku kiekvienas lietuvis įdomaujasi apie Lietuvos Sovietinę Respubliką ir apie einantį karą Europoje. „Vilnius“ daugiausia ir naujagusių žinių suteikia kas dedasi visam pasaulyje.

Prašome visas LLD kp. ir LDS kp. vidur-vakarinių valstijų išrinkt savo vajininkus ir vajininkes tam taip svarbiam darbu.

Šį KARTĄ BUS DAR LENGVIAU GAUTI NAUJŲ SKAITYTOJŲ, nes „Vilnius“ yra vyriausias lietuvių lai kraštis, daugumą lietuvių atstovaujans.

Kitas svarbus dalykas, tai dabar „Vilni“ galima gisyti i Lietuvą. Tad užrašykite savo giminėms ir pažystamiems, o jiems bus labai svarbi ir didelė dovana.

LAIKE VAJAUŠ „VILNIUS“ PRENUMERATA yra nupiginta naujiems skaitytojais \$7 metams, pusei metų \$3.50. Už Chicago ribų \$5.00, o pusei metų \$2.50. I Lietuvą \$7.50. Pusei metų \$3.75.

Senų skaitytojų prenumerata Chicago metams \$7.50. Pusei metų \$3.75. Už Chicago metams \$5.50, pusei metų \$2.75. Visiems seniems skaitytojams bus duodama gražios dovanos, \$1 vertės knygu.

DOVANOS VAJININKAMS

Visiem Vajininkam Bus Duodama Dovanos Sekimai:

Už 5,000 punktų \$100.00	Už 2,500 punktų \$ 50.00
Už 4,500 punktų \$ 90.00	Už 2,000 punktų \$ 40.00
Už 4,000 punktų \$ 80.00	Už 1,500 punktų \$ 30.00
Už 3,500 punktų \$ 70.00	Už 1,000 punktų \$ 20.00
Už 3,000 punktų \$ 60.00	Už 500 punktų \$ 10.00

Specialės Dovanos:

Kuris vajininkas ar vajininkė ga us 50 naujų metinių skaitytojų, tai gaus specialę dovaną \$25.00 vertės. Tuom pačiu kartu už naujus skaitytojus gauti punktai bus priskaitomi prie abenos jo punktų skaitlinės.

- 50 naujų metinių skaitytojų dovana \$25.00 vertės
- 40 naujų metinių skaitytojų dovana \$20.00 vertės
- 30 naujų metinių skaitytojų dovana \$15.00 vertės
- 20 naujų metinių skaitytojų dovana \$10.00 vertės

Knygos Pasirenkant

1. Kelias i Naują Gyvenimą, A. Bimbos.
2. „Vilnius“ Kalendaris 1941 metams.
3. Motina—Maksim Gorkio.
4. Mokslinio Socializmo Išsipletojimas nuo Svajonių iki Mokslui—Fr. Engels.

“VILNIUS” ADM.
3116 S. Halsted Street Chicago, Ill.

LIETUVOS ŽMONĖS DŽIAUGIASI NAUJU GYVENIMU

Ylakiėčių Džinglos Nuotalkos

Ylakių apelinėkės laukai apari i ir užėsti, — sąjka beveik baigta. Tačiau laukuose kibžda žmonės. Eina žemės padalinimo darbai. Pasiužadomami pragiedriusiomis dienomis, matininkai dirba smarkiu tempu. Žmonės, ypač kandidatai žemei gauti, matininkams paslankiausiai talkina.

Ylakių valstieciaus žemės ūkio komisijos pirmininkas drg. Raikas, išvykęs vietoje susipažinti su žemės dalinimo eiga, visur apspintamas džinglių susitelkusių valstiečių. Gaunanciujų žemi nuotalkos susilvina net gana žvyrbių vėjų ir rudens vėjų smuos nebejausti.

Mažžemės šedeklasas, dirgus matininko drg. Gurskio brigadoje, pasakoja:—Aš toks latininas gavo žemės! Nemoku nei pasakyti, kaip savo sklypu patenkintas.

Iš pasakoja savo skurdų gyvenimū turėlame 3 ha žemės sklype. Tai buvo tikra vergystė. Iš 3 ha išgyventi negalima, reikini iš šalies uždarbiauti. Iš šalies uždarbiaudamas bijai apiešiti savo sklypeio. Bėgi šen, bėgi ten, o skurdas vis tiek pasiveja. Dabar šedeklas gavo 6 ha žemės ir su 9 ha sakosi gyvenysis nebogiiau kaip tas ponas, iš ku-

rio sklypas jam ntrėžtas.

Mažžemės Burba iki šiol turėjęs 2 ha ir gyvenęs vargingai, atčiai skurdas.

Dabar, gaves dar 5 ha,—atsikėvėsiu. Juk dabar mano ir mūsų visų ne tik laukai, bet ir žes-tųjų dalis vis pasaulio. Jei galėčiau pasiekti Stalingą, nežinau, kuo jam atsidėkočiau.

Bežemio Ramanausko akyste biliga džiangsmo asaras.

—Visų anūžių dirbant kumečiu pas įvairius ponus dvarininkus. Ypač daug vergus iškenčiant dirbdamas gyd. Kaunackio Kyrylių dvare. Ten bedirbdamas ir sveikatos netekau. Dabar gavau 10 ha žemės, ir aš, esu toje žemėje savarankiškas šeimlininkas. Aš toks latininas! — Pasakoja Ramanauskas.

Mažžemės Milyvydiči, apie 50 metų amžiaus, iš 2 ha ploto „matusi“ su ketverių šeimynos, dabar gavo dar 8 ha.

— Galus mūsų vargams! — Džingtauja Milyvydiči.

Kiekvieno veidas džiangsmu žėri, kiekvienam trūksta žodžių papasakoti savo skurdžią praeitį, badmorio gyvenimū, skriaudams, skurdų, krūviniu prakaitu nušlaktųjų kelgi. Visi jie prašo per spaudą pareikšti jų džiangsmū ir dėkingumą tauti išvaduojujui, Tarybų Sąjungos ir viso pasaulio darbo žmonių vadui drg. Stalinui!

Smetonos Režimas Rupinosi Dvarininkais ir Spekuliantais

Sunkiai Surinktus iš Liaudies Pinigus Švoeriai Lengvai Dalindavo Dvarininkams ir Spekuliantams

Smetonai valdant Lietuva, ilgiausiai valdžios priešakyje stovėję švoeriai ir patikėtinis Juozas Tubelis

Apie Tubelį daug kas buvo geros nuomonės, sakėdavo, kad Tubelis sąžiningas žmogus, ne kyšininkas, didelis ūkio reikalų žinovas. Girdi, jis laimingai išvairavęs mūsų valstybės ūkį per ekonominės krizės audras. Tubelio dėka ir litas nesužlūgęs. Bet iš tikrųjų Tubelis nie kiek nebuvo geresnis už kitus tautininkus kyšininkus, ir jis valstybės išdo neskyrė nuo savo pinigėlių.

Skundė kauriečiai, kad belgų kapitalistas už elektrą lupą, kovoję, kvietė į pagelbą tautininkų valdžiai, bet Tubelis su kitais steigė rajoninę elektros stočių bendrovę ir statė elektrinę Petrašiūnuose: "Vyriausybės Žinišonė" po tos bendrovės įstatais yra ir Tubelio parašas; Tubelis buvo vienas stambiausių "Ringuvos" aliejaus fabriko akcininkų, prie Panemunėlio, Rokiškio apskrityje, turėjo 108 ha dvarą, Kaune, Dainavos gatvėje, pasistatydavo puiknius namus, o tapęs Lietuvos banko valdytoju žmonos vardu nusipirko iš Gustaičio Linksmakalnio dvarą (Prienų valsčiuje, Marijampolės apskrityje, prie Išlauso). Sakę, kad Tubelį ir užsienyje būvę įsigiję turto.

Nors ir dideles Tubelis imdavo algas, bet iš algų milijonų nebūtų susikrovęs; matyt, turto jo pajamų ir iš kitų šaltinių, o tie kiti šaltiniai, turint savo rąkose valdžią, nesunkiai buvo prieinami.

Abu švoeriai ir šešeris Chodkovskaitės mėgdavo dovanas, kurių gausiai duodavo tie, kurių piniginius reikalais prašymai būdavo patenkunami. Apie tuos piniginius reikalus pluoštels informacijų čia ir pateikiama.

Didelę kombinaciją Yčas su Smetona padarė 1934 metais, kai iš Valstybės Taupomųjų Kasų Paėmė 1 Milloną, 500,000 Ltų.

Ši višča afera buvo padaryta taip: J. B. Volfas turėjo pusantro milijono litų skolos. Skola buvo apdrausta įkeitimo aktais.

1934 metais alaus bravorai vienas su kitu smarkiai konkuruavo, tai Yčo, Prūsio ir Frenkelio. "Ragačio" bravoras Kaune iš Volfo gaudavo milžinišką metinę algą už stovėjimą. Kadangi Volfas neturėjo pinigų, tai per Yčo protekciją Smetona paliepė Valstybės taupomosios kasos išduoti pusantro milijono litų, kad galėtų "Ragačio" sayininkams sumokėti "algas."

Kasos Volfiui paskyrė pusantro milijono litų, kurių dalis atiteko Yčiui. Kasų tarnautojai pasakoja, kad tos paskolos čekius Yčas su kitais dalijosi Kasų koridoriuose.

Kiek iš šios kombinacijos alitėjo aferos galvai Smetonai —raštiukų pėdsakų neliko.

Tuo metu, kai ši "paskola" buvo išduota, finansų ministriu buvo tautininkas "finansistas" Julius Indrišičius.

Reikia pažymėti, kad 1934 metais Lietuvoje buvo ekonominės krizės metai, ir bankai (Zemės bankas, Valstybės taupomosios kasos, etc.) grynias paskolų štaip piliečiams neduodavo.

Tautininkų organizacijos ir atskiri asmenys iš valstybės išdo imdavo pinigų, kaip savo,

Didžiausias Sukėčius ir Kriminialistas Buvo Maloniausias Smetonos Svečias

Draugai skaitytojai, tur lūti, jūs visi esate girdėję apie Martyną Yčą. Yčas į gyvenimo paviršius išliko pirmojo imperialistinio karo metu ir veikė viešai arba slapta iki pat Smetonos pabėgimo.

Tas nepaprastų gabumų "finansininkas" aktyviai žėmė iš valstybės išdo pinigus savo arba Smetonos rankomis. Viešai per pramonės banką, o slapta per Smetonienę ir Tubelienę.

Kai aną metų Kauno apygardos teisme buvo sprendžiama Yčo kriminalinė byla, tai bylos sprendimo išvakarėse Smetona su savo svita nuvažiavo pas Yčą į dvarą pabaliovai, apie ką teismo posėdyje pats Yčas gyrysi grasindamas teismui. Bet ir Yčo teismas buvo tikra komedija: Teismui pirmininku Kauno apygardos teismo pirmininkas Dubynskas, kuris svarstant Yčo lūpą pertraukė metu su teismuotųjų Yčo koridoriuje vaikštinėdavo ir kalbėdavosi...

Yčas nemokėdavo valstybinių mokesčių, o savo kumčiams ir darbininkams atlyginti. Iš Yčo mokesčių ir skolų teismo antstoliai negalėdavo ieškoti, nes tai daryti Smetona buvo griežčiausiai uždraudęs.

Laisvės alėjoje, prie Vytauto kalno, Yčas turėjo namus, kuriuos Zemės bankui įkeitė už stambią paskolą. Yčas skolos negrąžino ir palūkanų nemokėjo, tai po ilgos kovos Bankas namus perėmė, bet perėmęs turėjo sumokėti apie 60,000 litų Yčo nesumokėti skolų ir mokesčių.

Tuojuo po 1926 metų perversmo Yčas pradėjo iš Zemės banko "skolintis" pinigus.

Iš viso vien Zemės bankui Yčas liko skolingas per 140,000 litų.

Visi atsimeiname kaip kunikai ir kukionis griežtomis priemonėmis budavo surenkami mokesčiai. Už mokesčius paskatinti karvų antstoliai išvesdavo, o tarnautojų ir darbininkų uždarbiams draudimus uždedėdavo, bet tautininkams budavo daromos nuolatinės išimties.

Regis, 1937 metais Valstybės kontrolės revizoriai padarė neva reviziją Ministerijų tarybos kanceliarijoje, tai rado stambias sumas iš ministerio pirmininko kreditų paskirtas tautininkų partijai ir jaunlietuviams.

"Pažangos" bendrovė iš Valstybės išdo duota 880,000 litų. Ankščiau atskaitomybės dokumentai Valstybės kontrolėje buvo laikomi dešimt metų, bet Tubelis su Smetona turėjo šią tvarką pakeisti ir paliekti tai prasme, jog atskaitomybės dokumentai naikinami tik trumpai jnos palaikius, kad pėdsakų neliktų. O intravojimų už valstybės pinigų sąskaitas "tikrindavo" generalinis sekretorius Mašiotas ir tuojau tos sąskaitos budavo sunaikinamos.

Neofituanams Tubelis "davė" paskolas 120,000 litų. Kai Kasos reikalavdavo paskolą sugrąžinti, tai po kiek reikėdavo rasti paskolos mokėdavo pasalpos ir taip neofituanai savo rumus išsipirko.

Neuzmirština, kad neofituanų rymų sąlydos komitete svarbiausiu veikėju buvo Kazys Marčailionis. Marčailionio fotografijas pirmoje vietoje tautininkai dėdavo savo žurnaluose, bet vėliau paaiškėjo, kad

Marčailionis yra plėšikas ir banko užpuolimo metu žuvo nuo policijos kulkos. Marčailionis labai tiko į tautininkų elitą.

Nuomininkės Neuzmiršo Savo Pony

Kadaise Tubelienės ir Smetonienės tėvai nuomavę vieng Karpių dvarą. Karpienė ir tautininkų laikais valdė Aukštakynės dvarą prie Joniškėlio ir Gustonų dvarą.

Karpienė renovė didikai, papratę pažeisti gyventi, tai Marija Karpienė neišsiverčia tik du dvaru valdydama.

1935 metais M. Karpienė turėjo skolų jau 500,000 litų. Žemės mokesčių nemokėjo išties dešimt metų ir susidarė 80,000 litų, nes valstybiniams mokesčiams išieškoti (tvarka Karpienei nebuvo taikoma.

Karpienė sumanė iš valstybės išdo pasimti dar pusę milijono litų ir paduota Zemės bankui prašymą. Bankas Karpienei paskolos neduoda. Tada Karpienė kreipiasi į Tubelienę ir Smetonienę ir jos reikalai sutvarkyti: finansų ministeris Tubelis įsako Zemės bankui Karpienės prašymą patenkinti.

Ir Karpienė gauna 401,000 litų "paskolas."

Gavus pinigų Karpienė juos sumandoja asmeniniams reikalams, ūkio nežiūrė, nes dvarą laikė spekuliacijos objektu, tai paskolos net vienos rutos nemokėjo, o kai Zemės bankas ją paspausdavo, tai Banko direktorius tolyn nuo Karpienės imdavo "spustulį" Smetonienę ir Tubelis. Apie skolų ieškojimą prievarta negalėjo buti nė kalbos.

Smetonos Ministeris Žilinskas Taip Pat Nemokėjo Skolų ir Leisdavo j Protėstų Vėkselius

Į nesąžiningų skolinkų geriją gerai tinka ir buvęs teisingumo ministeris Žilinskas.

Žilinskas prie Garliavos turėjo du dvarus, kurių vieng dukteriai atidavė į pasoga, o Zagradų dvarą sau pasilikio. Jis Zemės bankui liko skolingas 123,000 litų, nes kai 1933 metais pasiskolino, tai nei skolos nei palūkanų nemokėjo.

Žilinskas ir vekselių netvarkęs, o antstoliai protestuoti vekselių nedrįsdavo ieškoti.

Kai Žilinskas buvo atstatytas nuo ministerių, tai jis buvo paskirtas Kauno notaru, kur uždirbdavęs po 7—8,000 litų per mėnesį ir viską prашivėdavo...

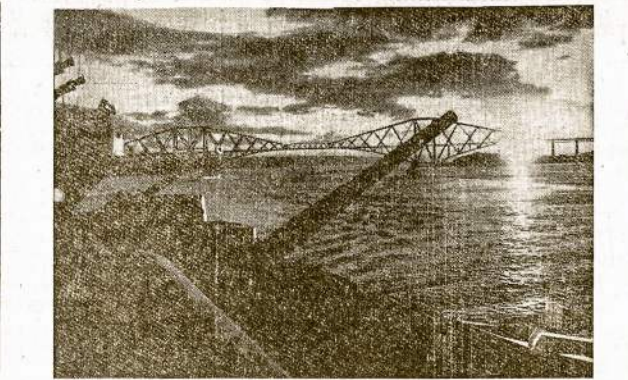
Valstybės Taupomųjų Kasų Veikla Buvo Nusikalstamo Pobūdžio

Paprastai, kiekvienu kredito istaiga turi žiūrėti, kad jos teikiamos paskolos butų apdraustos, nes priešingu atveju kredito istaiga turėtų tuojaus subankrutuoti.

Už sąmoningą paskolų neapdraudimą paskolų davėjai budavo baudžiami sunkiųjų darbų kalėjimu.

Taupomosios valstybės kasos lo pagrindinio kredito istaigoms reikalavimo nesilaikė.

Kai dvarininkas ar spekuliantas kreipdavosi į Kasas paskolas, tai jis pats nurodydavo, kad ten ir ten jis turys tokį ir tokį nekiniojamąjį turta. Kad teigimas butų patikimesnis, paskolos prašytojas pristatydavo draudimo istaigos nuo ugnies polisą. Girdi, žiureikite, kiek mano trobesiai apdrausti, kokia jų vertė, Kasos nesidomėjo ir netikrindavo, ar paskolos prašytojas tikrai kokį turta turi ir kiek tas turas vertas, ar galima, paėmus tu turto įkaito akta, duoti paskolą. Smetonienė, Tubelienė ir Tubelis nulemdavo kam paskolas duoti ir kiek duoti. Antai, Ukmergės apskr., Taujėnų dvaro savininkas Radvila ne įkeitimo akto Kasoms

"Kur nors Anglijoje". Šis atvaizdas parodo kanoelėm apstatytą svarbų tiltą Anglijoje. Tiltas kelias atvėjęs nazių bandytas subombarduoti orinėm bombom, bet, kaip matome, dar tebesilaiko.

nedavė, o Smetonienės ir Tubelio paliepimu jam išduota 80,000 litų paskolos pagal sulo (be žirų) vekselius. Tos paskolos ne cento Radvila negrąžino, o kai Kasos pamėgdindavo Radvilus pajudinti, tai Smetonienė su Tubeliu grasindavo Kasas visai išsivykiti. Beje, tie 80,000 litų vekseliai buvo terminuoti, bet visai bevercinis liko.

Radvila pagal vekselius paskolą ėmė todėl, kad dvaras jau senai buvo įkeistas kitose kredito istaigose.

Buvo tokia tvarka: juo nesąžiningesnis bankrochtas, juo daugiau pinigų galėjo iš valstybės išdo gauti.

Taip pat be jokio apdraudimo Tubelis įsakė Kasoms duoti kelias dešimtis lukančiųjų litų tautininkų veikėjui, Panevėžio apygardos teisėjui L. Vabalui.

Vabalui paskola buvo teikiama kelias atvejais ir vis be garantijų. Tubelini pasitrukus, Indrišičius Vabalui davė paskolos, kurios dydis 150% praško Vabalio turta (namus).

Spekuliantams Tubelis duodavo, bet ir savęs neuzmiršo: kai 1938 metais iš Gustaičio pirkio Linksmakalnio dvarą, tai iš Zemės banko pasiėmė apie 100,000 litų, pasiėmė tada, kada valstiečiumi ne 100 litų Zemės bankas neduodavo ir mėtydavo iš ūkių.

Didelėmis Privilegijomis Naudojosi ir Kuršėnų Dvaro Savininkas Jurijus Gruzevskis

Gruzevskis gavo paskolą taip pat pagal sulo vekselius ir negrąžino nė cento. Kasos mėginimo paskolą ieškoti, tai Tubelienė už tai taip užsūristino, kad Kasos valdytojas vos išsilaikė savo vietoje.

Fikejonus Galo Nebuvo

Prie Latvijos sienos Borisas Bokas turėjo dvarą ir plytinę. Plytinę jis pats įvertino 80,000 litų ir ją įkeitė Kasoms už 30,000 litų paskolas.

Kai Bokas paskolos negrąžino ir Kasos plytinę už skolas perėmė, tai už ją gavo vos 2,600 litų, nes plytinę sudarė kiura

pastogė ant keturių stulpų. Pakako tik atlyginti už protekcijas ir turėti santykių su Sofija arba Jadze.

Prie Petrašiūnų Vasarnamiai—Tubelio Protekcionizmo Vaisius

Važiuojant iš Kauno į Pažaislį, tuojau už Petrašiūnų, pamėškė, yra pastatyta keliolika vasarnamių. Tuos vasarnamius statė Valstybės taupomosios kasos, o pastačiusios pardavinėjo.

Sunku buvo tada suprast, kuriems galams Kasos imasi visai joms pašalinio darbo, bet iš tikrųjų ir tų vasarnamių statyba buvo iš švoerių kyšių ir nesąžiningų bankrochtų protekcijų grandies.

Su ta statyba Kasos Hindinams uždirbo ir atidavė 31,000 litų.

Tai tokia buvo švoerių finansinė "politika."

Aktyviai švoeriai buvo apvagiama liaudis, o dvarininkai ir spekuliantai nežinojo kur pinigūs dėli.

J. K. kis.

Pasirodo, kad prieš pirmąjį imperialistinį karą Kauno gubernijos žemės komisijos pirmininku buvo agronomas Hindinai, o Tubelis toje istaigoje tarnavo. Po karo Hindinai pasilikio Lietuvoje ir nusigyveno, nes vaikai buvę netvarkingi. Visą turta praleido, liko tik 2—3 ha žemės už Petrašiūnų. Žemė bloga, pardodomas gautum po du—tris simtus litų už hektarą, o padarius toje vietoje kurortą, žemės kaina dešimteriojai pakiltų.

Tubelis, norėdamas savo draugus pastatyti ant kojų, pasiūkė Kasų valdytoją ir įsakė jam Hindinų sklype pastatyti keliolika vasarnamių.

Kasų aparatas ėmėsi darbo: samdė inžinierius, projektavo, statybai paskyrė 80,000 litų ir kilais metams toje netikusioje vietoje išdėjo šešiolika vasarnamių (buvo nartata pastatyti 45 vasarnamius, bet ligi galo neištesėta).

Pastatytieji vasarnamiai buvo pardavinėjami, daugiausia brukti įbrukami Finansų ministerijos tarnautojams.

Su ta statyba Kasos Hindinams uždirbo ir atidavė 31,000 litų.

Tai tokia buvo švoerių finansinė "politika."

Aktyviai švoeriai buvo apvagiama liaudis, o dvarininkai ir spekuliantai nežinojo kur pinigūs dėli.

J. K. kis.

Skaitykite ir Platinkite Dienraštį Vilnį

Lentos—Medžio Darbas—Stogam ir Sienom Medžiaga

MODERN MILLWORK & BLDG. SUPPLY CO.
3004-3006 Archer Avenue
"Viskas dėl Statybos"
Phones VIRGINIA 1914-15

Ir Visokis Darbas prie Namų, kaip iš Lauko, taip Vidus.

Naujos Mašos Brick-Steinig Išmokėjimai per F. H. A. Paskolas. Gaukite mūsų žemas kainas ir ap skaitėdavim pirm pirkiant.

Klausykite "Vilnies" Programo

ORO BANGOMIS

Kas šeštadienis "Vilnies" pastangomis yra duodama oro bangomis programa ir daug žinių ir pranešimų. Programa eina iš stoties

W.G.E.S., 9:15 Ryto

Šį šeštadienį ne tik pranešimus ir žinias girdėsite, bet ir bus suteikta legalių patarimų per advokatą V. Tarutį. Muzikalis programos bus taipgi adovokas.

Tad šį šeštadienį klausykitės "Vilnies" programos 9:15 stoties W.G.E.S.

"Vilnies" Administracija.

VILNIES KALENDORIUS 1941 METAMS

Sutaisė L. Jonikas ir V. Andrius.

Kalendoriute telpa daug įdomių mokslinių, politinių, dailiosios literatūros ir sveikatos klausimais raštai. Taipgi daug visokių informacijų apie žemę, miestus, tautas, šalis ir t. Kitajp sakant, "Vilnies" Kalendorius yra svarbus metraštinis ir informacijų rinkinys. Kalendoriaus viršelį nupiešė Charles Zix. Kalendorius turi 160 puslapių.

Kaina 25 centai kopija.

Visos irganizacijos kuopos siųskite dabar užsakymus. Su pražidia gruodžio bus gatavas ir siuntinėsimė.

"Vilnis" Adm.
3116 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Pavyzdinga Revoliucija

Apsivogęs "tautos vadas" Naktį bėgo pas nazius... (Lietuvoje? Lai plinta badas), Vykdo savo užmačius. Liaudies priešai ten su juom... Likė—dirba su miniom.

Tuoj išlaisvina didvyrius; Renka valdžią iš žmonių, Ką dėvejo skersadryžius. Laisvę gerbė,—su skoniu: Laisvė! Laisvė! Net svaigina! Laisvės viltį atgaivina.

Raudonieji mūsų draugaičiai Iš nelaisvės paliosavo. Ko norėjome jau gavom; Žemę dirbam patys sau. Nėr puikybės mūsų vaduos, Tvirtas silpną užvaduos.

Apsispręsti darbininkams Lengva su draugų kruva! Rytuose viltis žmonijai, Ten ir krypsta Lietuva. Dirbsi? Geras, nesipelk, Mažas, silpnas? Gaus ko reik!

1940-10-5 d. Tylintis.

FELIX TAVERN
1335 W. Madison St., Chicago — Seely 9533

Mees esame netik aludininkai, bet ir molis darbininkų judėjimo rėmėjai. Prašome užteit linksmam laikui. Gera muzika kasdien.

FELIX ir PETRUSĖ GELDBUTO, Savininkai
MIKE NACIJUNAS, Mrg.

Tokių Bylų del Žemės Ateity Nebebus

Birštono valsčiaus komisijos būstinė įžengia du piliečiai, iš kurių vienas susiraūkęs, smailnosis, kitas gerų akių, didelis barzdos savininkas. Pasirodo, kad tai esama brolių Gurskių, atėjusių komisijon su byla.

—Gerbiamoji komisija, kaip aš turū daryti?—kreipėsi barzda. —Aš savo broliui kadaise paskolinau 2,500 litų, o jis man užtat davė naudotis 1, ha su viršum žemės ir susitarėm, kad kai grąžins man pinigūs, tai grąžinsiu žemę. Va, ir sutartis yra,—iškrėpėsi parodė barzdosistas Gurskis Alytaus notaro Sakalansko surašytą sutartį.—Vakar įsėiuo kartoti žemės rūgims, tai atėjo brolis ir pagrasino, kad neaušins. Ką gi, aš imtyniu su juo neisū... —Darbas turi eiti sena tvarka,—prašneko į kitus komisijon narius pasidairęs pirmininkas Buzas.

—Tais aš ir atėjau paklausti dirbti, ar ne? Jei tokia tvarka, kad valdžia neeis dirbti—aš ne dirbsiu... —Dirbti, ir dirbti kiek galint daugiau!

—Girdi,—kreipėsi Gurskis iš savo smailnosios brolių,—ką komisija sako. Tu manęs daugiau nevarinėk. Vakar įsėjuo arti. Madridas, lapkričio 10.—Gen. Franco fašistinio tribunolo sprendimu, Madrido kalėjime nužudyta Julian Zagazagoitia ir Antonio Cruz Salido, buvę respublikos laikais ministrais. Tai atbėgo su kuolu ir, girdi, tu mano žemės narsū, nei tu prie Smetonos valdžios. Aš jam ir sakau, atiduok pinigūs—aš tau žemę.

—Trukdyti darbo negalima ir užtat tamstai gali tekti atsakyti,—informuoja smailnosį Gurskį pirmininkas Buzas.—O dėl kurios priežasties tu jam trukdai darbą? Sutartyk juo tavo paties pasirašyta, kad tu su tokiom sąlygom sutinki.

—Žemė—mano, o pinigų gražinti neturiu iš ko. Be to, sutarty dubeltavota suma... Jis mokėsių nenoksa, jis geriau gyvena...

—Čiudakas, tu Gurski. Tu nevertingas, tavo brolis neturtingas, tai kaip mes galim jį skriausti? Man rodos, kad ir broliui pinigų niekas nedavė, o turčio susitūpūtyti... —Aš neseriai išmokėjau ir todėl įklimpau į skolas. Bet aš duosiu visvien teisman, kad čia nėra teisybės.

—O, taip ir sakyk. Kreipkis teisman, jei paaiškės, kad tamsta muskriauostas, skriaudą bus atitaisyta. O ne taip—eiti su kuolu ir trukdyti darbą.

—Aš netrukdu.

—Kur netrukdui, brolis, manau, nemestu darbo, negiūsty laiko ir nevažiūty skpūstis.

—Tais man dirbti?—persitikrina tylus brolis.

—Dirbti.

vėl turėjo nutraukti. Kažin kaip graudu, kažin kaip nejanuku: etname prie geresniū laudžiai gyvenimo sąlygų, o čia tipingas liaudies žmogus ašaroja.

—Brangieji, sakykite ku galū jums padėti? —vėl klausiu sujaudintas.

—Ašarom sumazėjus, pagaliau reikala galėjau iškovoti.

—Tamstė, pradėjo moteriškė,—mes perėjais metais iš varžylinių pirkmė Vlado Valančiaus ukį, esantį Juodžių km. Joniškio valsč. Tai anksčiau dar nieko buvo, nieko nedarė, mes net 900 litū davėm Valančiui, kad tik nieka nedarytū, o dabar prie naujos valdžios pakurstė Švelnyš Pr, tai ir neduoda ramybės. Perėitū skemadienio naktį imėtū pro langū šakū, paskū du kartus šovė...

—Nenorime mes ukio, tegul komisija paime, o mums duoda ukėi, ar koki darbū, bile butnė ramys. Gyventi dar norisi, norisi išauginti vaikūs... —Tai reikėjo milicijai pranešti, butū sutvarkiusi.

—Pranešė, bet kas iš to. Sak, kai užimū—atvažiuosim. O kai užimū—man milicijos nebereikės.

—Ar čia tikras faktas? Ar jūs galėtumėt to tokia žinia dėti parąšą?—paklausiau.

—Tikra teisybė,—tvirtina moteriškė.

—O kaip jūs pavadė? Aš apie tai parąšius laikraštis ir todėl nariū žinotū jūsu pavarde,—kreipiausi į ašarojančią ukininką.

—Budreika Juozas,—man atsako.

—Pasirodo, kad yra čtuiganiško elemento, ir tos sankcijos, kurios taikomos jam sudraustis—permažos.

P. Vėsa.
(“D. L.”)

1,314,178 Mokiniai Illinoise

Apskaiciuoja, kad 1938-1939 metais Illinoise valstijoje mokinių pradine, aukštesnė ir ketogijose buvo 1,314,178.

—Aukštesniū mokyklų lankymas padaugėjo 3.81 nuosimti.

Reikalauja Iškelto Vieškelio ant Congress St.

Miesto centre keliolika organizacijų atlikė susirinkimą, kur buvo svarbiausias klausimas, tai važiuotės sistemos gerinimas Chicagoj.

Susirinkimui pasiūlė rezoliuciją ir jį vienbalsiai priėmė reikalaujant, kad neatidėliotinai imtūsi išbudavojimū Congress st. iškelto vieškelio, kuris eitū iš miesto į vakarus skersai miestū.

Susirinkimas rezoliuciją pasiūlė majorui Kelly.

Bus Gerai Išgaminuojami Armijoj

Kiekvienas naujokas bus labai gerai išgaminuotas del tinkamumo į armiją. Iš Cook apskrėčio pirmū pašaukimū paims 828 vyrus. Kadangi labai daug jų liuosnoriū, tai verstina paims tik apie 20 vyrū.

Liuosnoriū tarpe yra daug lietuviū jaunūliū.

Kiekvienas naujokas į armiją bus labai gerai išgaminuotas. 7 specialistai tirs kiekvieną rekrutū. Taip, kad teks pereiti 7 daktariū visapusi apžiūrėjimū.

Nuo pirmadienio prasidės sveikatos apžiūrėjimas ir faktiškas naujokū patėinimas į armiją.

SUDEGINO CHAMBERLAINĄ

Londonas. — Buvusio Anglijos premiero Neville Chamberlaino lavonas sudėgintas krematoriume.

Amerika Turi Vengti Karo

Dr. Paul Kniery, Loyola universiteto profesorius pasakė labai smarkią prakalbą, irrodinėdamas, kad yra klaidinga manyti, buk Amerikos laisvė ir gerovė priklauso nuo Britanijos laivykos. Taipgi yra klaidinga mityli, kad Hitleris su savo sparnuočiais čia atliks ir viską išlanoms, kai negali bėgtreko pridenomės pereiti Anglijos kanalą.

Profesorius sakė, kad but Amerikos nelaimė įsivėlimas į cinamą karą.

NORTH SIDE ŽINIOS

Metinis Parengimas.
Kalbės A. Bimba.
Dainuot. Mot. Kull. Choras.

Northsidečiai tankiai nerengia parengimus, kad nepakenkti kitoms kolonijoms. Vietoj kentis, mes sulig savo išgalės remiamie kiekvieną svarbesnį parengimą kitū kolonijū.

Todėl mes turime pilną moralę teise vengti sykį į metus surengti šaunū metinį parengimą ir kviesiti į svečius atsilankyti iš visos Chicago ir Ciceros kolonijū lietuviū į mūsų metinį parengimą, kuris įvyks sekančią nedėliedį, 17 d. lapkričio, Vengrių sveatinėje, 1630 Mihiwaukee ave. Programas prasidės 13:30 val. po pietū; įžanga tik 5 cent.

Programas

Muzikaliū programo dalį pildys Moterų Kultūros Choras, po valodyvė D. O. Petrušienė. Šis choras yra pagarsėjęs Chicagoj kaipo vienas iš geriausių chorū. Jis galį gražiai ir harmoningai.

GARY, IND.

Westaides Lietuviū Politikos Klubas rengia parengimą su šokiais, skemadienį, lapkričio (Nov.) 17, 1940. Liet. Parapijos Sveatinė, 1201 Ave. prie Lincoln St. Pradžia 6-4 val. vakaro. Bus gera orkestra lietuviški pasidaini. Įžanga 5 cent. Viena lietuviū nuolirdžiū uldviecinė atsilankyti ir praleisti vakarū su mums. (15-16) Kviečias.

EAST ST. LOUIS, ILL.

16 Meta Jotelinis Parengimas L.D.S. 92-ra kuopa rengia vakarinę su šokiais skemadienį, lapkričio (Nov.) 17, Czech National Hall, 1118 ir Exchange Ave. Vakarinė prasidės 4-4 val. popiet, šokiai 8 val. vakaro. Turėsimie gera muzika, skania valgiū ir gerū gėrimū. Visus širdingai kviečiame atsilankyti ir linksmiai laikū praleisti. (14-16)

ROCKFORD, ILL.

Svarbes prakalbos. Kalbės A. Bimba. "Laisvė" redaktorius iš Brooklyn, N.Y. Rengia ALDLD 29 kp. lapkričio 29 d. Grice sveatinė, 510 Island Ave. Prasidės 7:30 val. vakaro. Bus ir muzikali programa. Kviečiame dalyvauti visus. A. Bimba pasakys dainū naujū apie Lietuvą ir šiu dienū įvykiūs.

Kviečia Valdya.

ROCKFORD, ILL.

L. M. Choras rengia šaunū kalbū parę. Drg. Pantiščiai (farmakija) pristatys galavą nupėmtā kaklūtiū ir sveatinė, 520 Island Ave, lapkričio 24 d.

Bus muzikali programa, kuri prasidės 7:30 val. popiet. Ambasadore orkestra grieš tuo 7-tos valandos. Įžanga tik 20c; iki anksio 15 centū. Dalvaukietis ir visus.

Kviečia Rengėjai.

CLEVELAND, OHIO

Zaišū parę su dovanomis rengia Corletto L.D.S. 128 kuopa, seštadienį, lapkričio (Nov.) 18 d., 6-4 val. vakaro, pas A. Pectura, 4089 E. 139th St. Kviečiame clevelandiecius atsilankyti. Bus šaunū užkandžiai ir gėrimai. Gera muzika šokiais. (14-15) Rengio Komisija.

PAJIESKOJIMAS

Paileikau savo broliū Povilo Dundulio ir odes Arzeno. Jie patys, ar kas žinote apie juos, malonėdite pranešti man, nes turū svarbū reikalą.

T. DUNDULIS

900 Hazard Ave., Los Angeles, Calif. (14-15)

Auditorium RESTAURANT
3131 S. Halsted Street

Lietuviū ir Ameriškū Valgiai Su Geriausiu Skoniu
P. BALCIUNAS ir M. KOVARSKI, Savininkai

moningai sudaimuoti ir sunkios muzikos dainas. O dainos bus rinktinės del mūsų parengimo.

Be to, turėsimie geriausią deklamatoriū Mildred Chipas iš Roselando. Ji sakys labai įspūdingas eiles apie naują Socialistinę Lietuvą. Taipgi jį yra ne vien eilū sakymo ekspertas, bet gali klasikū šokius šokti, dainuoti ir gitarą skambinti. Ji padarys publikai surpryzę.

Kalbės Antanas Bimba

Mūsų visū mylimas ir laukiamas iš Brooklyno svečias Antanas Bimba pasakys pirmą prakalbą Socialistinės Lietuvos klausimū šioje kolonijoje.

Kadangi jis yra žymiausias, pats geriausias kalbėtojas lietuviū tarpe visoj Amerikoj, todėl labai svarbiu išklaustyti jo prakalbą visiems lietuviams abelnai, o ypatingai tiems, kurie nekaito "Vilnius" dienraščio, tiems, kurie negirdi Lietuvos liaudies balso ir mažai težino apie Socialistinę Lietuvą iš gerosios pusės.

Dabar "Naujiųjų" ir "Draugo" skaitytojams yra atkūnė progą matyti kitą nedėliedį kitū pusę, kuriū mes vadiname teisybe apie Lietuvą.

Vien iš blogusių pasūš žūrint ir mūsų gimtinę šalį Lietuvą ir jos dabartinę valdžią mes nieko gero neišmoksime. Mums visiems, kaip visus motinos Lietuvos geriams sunams ir dukterims reikalinga tautinė vienybė. Mes vienybę atsteigsim tik tada, kada apie Lietuvą sužinosime teisybę.

Šiose prakalbose ir bus geriausia progą sužinoti teisybę apie Lietuvą ir dabartinę jos valdžią.

Tarp kitū klausimū kalbėtojas aiškins šiuos klausimus:

Kas dedasi Socialistinėje Lietuvoje? Ar lietuviū tautai grūmoja išnykimas prisidėjus prie Sovietų Sąjungos? Kaip Lietuvos žmonės pasitiko nuvertimą Smetonos režimo ir įsteigimū socialistinės santvarkos? Ar Lietuvoje galima įvykdyti socializmas? Kas ir kodėl pabėgo iš

URBA GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 3800

Pirkit pas MUTUAL LIQUOR CO.
NATHAN KENTER
Wholesale
4707 So. Halsted St.
Tel. Bld. 0014

Nauji Bunny Bun Hamburgeriai
5c
Ir koki Jie Geri!

Sustok bile kada dėl skanus užkandžio. Čia gausite saldžiū hamburgeriū, karštū kibiseliū, miniatū gėrimū ir namie darytos chile.

Naudojam J. V. valdžios parhūrētā jautėnā dėl Naujo Bunny Bun.

New Bunny Bun
3110 S. Halsted Street

"BUK SILUMOJ LINKSMAS IR TAUPYK"
SHELL Blue Flame RANGE OIL ir FUEL OIL
Karsėiau Dega, Todė Mažiau Sudega
PIRKITE **STANLEY OIL CO.**
TELEFONAI: VIRGINIA 3100 VIRGINIA 9740
4400-02 SOUTH WESTERN AVENUE
Gretai pristatome Chicagoje ir apilėnkėje iš 5 sankrovū.

Lietuvos? Kaip į Lietuvos perversmą atsineša Amerikos lietuviū svrovės?

Kaip matote visi klausimai yra svarbūs ir žingeidūs. Kain bus neašiku, galės statyti klausimus ir diskutuoti jei kas to norės.

Po programo turėsimie linksmū balū ir šokius.

Todėl atsilankykite patys ir kitiems praneškite apie mūsų šį iškilmingū metinį parengimą.

Visus kviečia parengimū,—Komisija.

LDS 2-ro Apskričio Narių Domei

Praėjusioje LDS 2-ro Apskričio metinėje konferencijoje liko nutarta, kad kiekviena kuopa turi prisistūti savo atstovus į 2-ro Apskričio posėdžius. Jei jau ne pastoviai, tai bent kas antras arba trečias posėdis.

Be to, buvo daug svarbiū tariū padaryta, kurie turū būti vykdomi be mažiausio atidėliojimo. O kad gerai pravedus vajū, tai turime vieningai su kuopomis dirbti. Tad prašome kiekvienos kuopos pirmininkū bė kitus iš valdybū dalyvauti LDS 2-ro Apskričio posėdyje, kuris įvyks lapkričio 18 d., 8 val. vakare, "Vilnius" sveatinėje, 3116 So. Halsted St.

Taip pat prašome kiekvieno apskričio komiteto nariū dalyvauti šiam posėdyje.

Padarykime, kad mūsų tarimū būtų įvykdyti gyvenime, kaip jie likosi pasirašėti.

Visi į darlą ir lie atidėliojimo! LDS 2-ro Apskričio Sekr.
Justas Misevičius.

Leonas Pruseika Sugryžo

Leonas Pruseika, "Vilnius" redaktorius vėžinėjo su prakalbu marūrutu per visą mėnesį. Jis aplankė Centrali ir Pietinį Illinoisū, buvo Michigan valstijoje, Detroito, Grand Rapids, Scottvilleje pas lietuviū fermerius ir tt.

Visur žmonės entuziastiški apie naująjį Lietuvos vrybrausė bė ir ten daromą socialistiškiū kurybos pažangą.

Kas liečia Amerikos klausimū, tai viskas čia savu keliu, tik žmonės bijosi karo.

Studentai Reikalauja 5 Centų Fėro

Jau senai studentai klabina miesto rotušės duris, reikalaudami numazinti mokiamam gatvėkariū fėrus iki 5 c.

Užvakar Crane High School studentai laikė susirinkimą važiuotės klausimu. Susirinkimui pesulė reikalaujti miesto, kad numazintū fėrus.

Fėrū klausimas studentam aktualus. Kasdien važiuok ir mōck. O kur studentai gali gauti pinigū?

Susirinkimas pagaliau priėmė rezoliuciją reikalauti miesto valdžios, kad numazintū fėrus del studentū iki 5 centū.

Be to, susirinkimas išrinko komitetū kuris lankysis miesto valdžios įstaigose tuo reikalu. Komitetui vadovauja profesorius S. Rog.

Suñčiame Gėles Telegramu į Viso Pasaulio Dalis
LOVEIKIS - Kvietkininkas
GELES VESTUVEM, BANKIETAM, PAGRABAM
3316 S. Halsted St., Chicago, Ill. Yards 7308-9

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Nariai Chicago ir Ciceros Lietuviū Laidotuviū Direktoriū Asociacijos
Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse
Ambulanso Patarnavimas Dienų ir Naktį

Albert V. Petkus
4704 S. Western Ave.
TEL. LAFAYETTE 8024

Anthony B. Petkus
1410 S. 49th Ct., Cicero
TEL. CICERO 3109
6834 S. Western Avenue
Tel. Grovehill 6142

S. P. MAZEIKA
3319 S. Lituania Ave.
TEL. YARDS 1138 ir 1139

Antanas M. Phillips
3307 Lituania Ave.
TEL. YARDS 4908

LACHAWICZ ir SUNUS
2314 W. 23rd Place
Tel. Canal 2515 ir 2516
Skyrius: 42 E. 108th St.
Tel. Pullman 1270 ir 2515

P. J. RIDIKAS
3354 S. Halsted Street
TEL. YARDS 1419

I. J. ZOLP
1646 W. 46th Street
YARDS 6781 6782

J. LIULEVICIUS
4348 S. California Ave.
TEL. LAFAYETTE 3572

Nusipirkite Knygtę

TEISYBĖ APIE LIETUVĄ

Parašė "Vilnius" Redaktorius
L. PRUSEIKA

Spausdino Darbininkų Spaudos Bendrovė

KAINA TIK 5c.

Užsakymus Siųskite į
"Vilnius" Adm.
3116 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

CHICAGOS IR APIELINKĖS ŽINIOS

FEDERALĖ DŽIURĖ TIRIA SUKTYBES BALSAVIMUOSE

Demokratai pridavė teismui pavardes nedaleistų balsavimui.

Vakar prasidėjo labai skandalinga byla Chicagoje. Jos šaknis išaugo pereinamojo laikotarpio 5 d. balsavimuose. Peregūtį prieduodį federaliniai agentai atsiėmė ir Balsavimo Tarybos rūšinė dėlei suskemi balsavimuose padarytų korupcijų. Ką tie agentai rado, ką jie pamatė, tai gal vėliau, bylos eigoj, paaiškės.

Nekurie Daviniai

Nekurie ryškėsi daviniai paaiškėjo tik šie: Demokratų partijos valstybos komiteto pirmininkas Sullivan pridavė federali valdžios džiurė 7,000 pavarčių. Tiesi žmonėn lapkričio 5 balsavimuose neleidė balsuoti. Jiem paaiškino, buk jų užsiregistravimu kortelių prieinck nebuvė. Bet tie žmonės sako, kad visi užsiregistravimo reguliariškumai buvė teisėtai atlikti.

Toliau demokratų partijos žmonės turi surinkę per 50 wardų apie 15,000 žmonių pavardžių, kuriem buvo atimta teisė balsuoti, pasakanti, kad prieinck nėra jų užsiregistravimo kortelių.

Eina kalbos, kad Cook apskrityje del 20,000 žmonių balsavimo teises atėmė tą dieną.

Teisėjas E. Jarecki

Teisėjas Edmund Jarecki, kuris turėjo daug autoritetu balsavimo reikaluose, pašauktas dalykus paaiškinti Jungtinių Valstijų Džiurėi.

Kritikuoja Teisėją Už Lengvatą Kaliniam

Chicago Kriminalsejų Komisija išėjo su kritika prieš teisėją Walter J. LaBuy. Komisija sako, kad jis perlangvė paliovuosiu kalinius ant pataisos, paleidžiant iš kalėjimo.

Isakė Išimti Juokų Aparatus iš Tavernų

Policijos komisinerius Allan isakė policijai, kad butų iš tavernų išimti juokų-muzikos aparatai.

Dėlei šio policijos įsakymo teisėton Allan atskirėpė į miesto advokatų lides. Advokatas paaiškino, kad miesto įstatymų kodekse yra pasakatyta, kad nevalia turėti juokų muzikalius instrumentus tavernuose.

Sisai klausimas ne toksai pavėsiutinis. Tokių muzikalių aparatų po įvairius salonus Chicago esą apie 10,000. Kiekvienas jų iščiojais apie \$300. Vadinas, yra įdėta apie \$3,000,000.

Išimti \$3,000,000 padarinčių ir versli ir išmatų kruvą, tai ne baikas.

Aiški, pats patvarkymas liečia tik tuos aparatus, kurie vėičia įmetus pinigą. Dabar užmočia l'ostumeriai įmesdami po 5, 10 bei 25 centus. Bet kas tą syk už jį užmokės? —Kostumeris.

Is Lietuvių Laisvamųjų Veiklos

Roselando Lietuvių Laisvamųjų Elinės Kulturos Draugijos pirma ką, per vasarą nieko beveik neveikė. Vien tik pasidžiaugė, kad jų bendraminčiai Lietuvių atsiėkė, tą senai troško, tai yra, atskrymas bažnyčios nuo valstybės ir mokyklų atskrymas nuo bažnyčių ir įvedimas civilės metrikacijos.

Laisvamainiai perdaug į abelinį tvarką Lietuvoj kol kas dar nesikiša, bet už įvykdintus jųj siekius yra labai patenkinti.

Todel užbaigė vasarą dabar stujodą ką nors nuveikti. Pirmas veikimas, tai pasirodys gruodžio 8 dieną. Tą vakarą L. Laisvų, rengia vakarėlį su graziu programu, bus suvaidintas vaizdelis iš klebonų gyvenimo "Paslaptis". Yra pakviestas garsus Lietuvių Darbininkų Mūsras Aldo Choras, kuris nepaigėlis daug dainų padainuoti. Prie to dar komisija sakė, gal but bus ir prakalbė, ir, aišiap dar įvairių pranesimų.

Laisvamųjų skaičius nėra perdidelis, vienok jie stengiasis parengimus duoti kuo geriausius pagal jų išgalę. Todel ir šis parngimas, kaip matome, bus įvairius ir ne nuobodus, o kaip tik tokie parengimai publikai ir patinka.

Daugiau manome parašys 1-os kuopos korespondentas J. Jocius, nes per metus išmiegojęs gal atsilis ir prasiprašys akis, gal ir parasyš, bet tai gal. —Organizatorius Vitkus.

Motery Kliubas Steigia Mokyklą

Paskutiniam savo susirinkime, lapkričio 13 d., Lietuvių Motery Kulturos Kliubas galutinai nutarė įsteigti Bridgeporte lietuvių kalbos ir abelo lavinimo mokyklą.

Mokyklos pirmos pamokos įvyks pirmadienį, lapkričio 18 d., 7:30 val. vakare, "Vilnius" svetainėje. Lietuvių kalbos kursavę J. Skeberdytė.

Patariama visoms Bridgeport moterims pasinaudoti šiuo proga ir lankytis. Atėkite į pirmutines pamokas, kuriose bus pradėtas viso sezono mokyklos pamatas. —A. J.

Kalakutų Kaina Pašoko Aukštyn

Chicago rinkoj kalakutų kaina pakilo. Veikčiausia del to, kad artėja padėkos diena. O tai šventei paminėti žmonės perka šiuo kalakutus.

Rinkos biurai sako, buk kalakutai del to pabrango, kad šios savaitės lietus, vėjas ir šaltas oras sunaikino apie 500,000 kalakutų.

Sunkieji Bombnešiai Svarbiausia

Majoras George F. Aliot, kalbėdamas Chicagoj pareiškė, kad svarbiausia, tai sunkieji bombnešiai karai musiuose.

Majoras nurodė, kad einamas karas įrodė, jog sunkieji bombnešiai toli skrendant orlaiviu svarbiausią rolę vaidina musiuose.

Prakalbos Trečiadienį, lapkričio (Nov.) 20 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave., kalbės A. Bimba. Prakalby tema, tai Lietuvos klausimais:

1. Kas dedasi socialistinėje Lietuvoj?
2. Ar lietuvių tautai grumoja išnykimas prisidėjus prie Sovietų Sąjungos?
3. Bus ir kitų klausimų nemažai. Tai visi nepamirškite šitų taip svarbių prakalbų. Dagių Dagis.

Chicagoj Ieško Pinigų Žydų Sanatorijai

Žyvai turi puikią sanatoriją Denver, Col. Jon prima ir ne žydus. Sanatorijos vyriausybė nuškrė Chicagoj sukelti \$40,000 del Denverio sanatorijos.

CLASSIFIED ADS.

VIETOS PRANEŠIMAI

BRIGHTON PARK
Jau virš dveju metų, kaip L. Bieliuškis nešioja Vilni. Jis labai gerai atlieka darbą—vieniems skaitytojams laiku pristo "Vilni". Nei vienas nesusikundžia, bet išauginti tokie rūpestingai darbu. Tad visų skaitytojų prašome kooperuoti su juo. Kuris mokeskis jam pasibaigė, galite jam užsimokėti. Jis yra atžinomas ir geras žmogus. Tai gali keisti šio valstybės padėti gauti ir naujų skaitytojų. Jei jūsų kaimynas dar neskaityti, tai patarkite jam užsirašyti, arba pridaukite nešiojant antračią. Jis nuėjęs pašalbinė ir nuėjęs jiems Vilni. "Vilnius" Administracija.

Skiria Dr. Millis Darbo Santykių Tarybon

Iš Washingtono yra žinių, kad nutamota paskirti Dr. Millis, Chicago Universiteto profesorius, Nacionalės Darbo Santykių Tarybos pirmininku.

Dr. Millis per daug metų Chicago Universitete mokino ekonomijos. Jeigu jis bus paskirtas Nacionalės Darbo Santykių Tarybon, tai užims J. Warren Madden vietą. Pastarnis šiuo laiku randasi Kanadoj. Jis ten studijuoja darbo ir darbdarbių santykius.

ROSELANDO LIETUVIŲ MOTERY KLIUBO SUSIRINKIMAS

ROSELANDO LIETUVIŲ Motery Kliubo susirinkimas įvyks ketvirtadienį, lapkričio 14 d., 7:30 val. vakare, Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Paslaukite ir paslaukite del daugiau informacijai. Vietnū nacionaliai žmoni daktarai, narys ALFAS KAUSAS, Sūnus, 6342 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, RE. 6064.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave.

67 Lavonus Ištraukė iš Ezeru

Michigan ežeras į savo gilumą nusinėję 67 gyvas. Manoma, kad bus daugiau žuvusių. Tačiau iki šiol gelbėjimo spėjoni pasisekė ištraukti 67 audro žuvusius.

Pirmadienį po pietų atėjusi audra, balisus vėjas išbuvo tiek ežero vandeni, bet vėjas taip sukretė keliančius laivus, kad keletas jų neišlaikė, nuskeno.

Nukentėjusių gelbėjimo būriai dar teįveikia; į jėskū nuskenusių žmonių lavonų.

Smagus Šokių ir Pasilinksminimo Vakaras

Spalio 16, subotas vakare, Jonistų salėje, 814 West 33rd St., įvyks šokių ir pasilinksminimo vakaras.

Klasikų šokių programą išpildys jaunųjų grupė. Į šį šokių vakarėlį atvyksta vietos ir apielinkės lietuviai.

Sirdingai visus užpraso šokių rengėjai. A. S.

ROSELANDO ŽINIOS

L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave.

Visi nariai dalyvauskie laiku. Bus išdalinamos knygos tiems nariams, kurie užsimokėję savo mokesčius.

Bus labai daug svarbių reikalų aptartimi. Tai butų gerai, kad visi nariai dalyvaustu šiame susirinkime, ir atsivestų naujų narių prisirašyti ir mūsų kuopą.

Prakalbos Trečiadienį, lapkričio (Nov.) 20 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave., kalbės A. Bimba. Prakalby tema, tai Lietuvos klausimais:

1. Kas dedasi socialistinėje Lietuvoj?
2. Ar lietuvių tautai grumoja išnykimas prisidėjus prie Sovietų Sąjungos?
3. Bus ir kitų klausimų nemažai. Tai visi nepamirškite šitų taip svarbių prakalbų. Dagių Dagis.

Chicagoj Ieško Pinigų Žydų Sanatorijai

Žyvai turi puikią sanatoriją Denver, Col. Jon prima ir ne žydus. Sanatorijos vyriausybė nuškrė Chicagoj sukelti \$40,000 del Denverio sanatorijos.

REAL ESTATE FOR SALE

BRIGHTON PARK
Mūrinis namas, 2 flatali po 6 kambarius. Karštu vandeniu apšildomas. Garadūmis del 2 automobilių.

MARQUETTE PARK
Mūrinis namas, 2 flatali po 4 kambarius. Mūrinis namas, 2 flatali po 6 kambarius. Mūrinis namas, 4 flatali po 4 kambarius.

SCHOOLS AND COLLEGES

Patapkite Barberiu
Imokimane barberio amato mokslin būdu už mažą mokesčių. Imokėti reikia tik mažą dalyką, o likus amu lengvas išmokėjimas. Atsilankykite, rasysite arba telefonuokite patalainių šiu: INTERNATIONAL BARBER COLLEGE, 472 W. Madison St., Chicago, Ill. Phone Monroe 9892.

WHOLESALE FURNITURE
Uraunis Pardavimas Rakanų Mokedamas cash už rakandus, sutartinai nuo 40 iki 50%.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Paslaukite ir paslaukite del daugiau informacijai. Vietnū nacionaliai žmoni daktarai, narys ALFAS KAUSAS, Sūnus, 6342 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, RE. 6064.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Paslaukite ir paslaukite del daugiau informacijai. Vietnū nacionaliai žmoni daktarai, narys ALFAS KAUSAS, Sūnus, 6342 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, RE. 6064.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Paslaukite ir paslaukite del daugiau informacijai. Vietnū nacionaliai žmoni daktarai, narys ALFAS KAUSAS, Sūnus, 6342 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, RE. 6064.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Paslaukite ir paslaukite del daugiau informacijai. Vietnū nacionaliai žmoni daktarai, narys ALFAS KAUSAS, Sūnus, 6342 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, RE. 6064.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Paslaukite ir paslaukite del daugiau informacijai. Vietnū nacionaliai žmoni daktarai, narys ALFAS KAUSAS, Sūnus, 6342 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, RE. 6064.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Paslaukite ir paslaukite del daugiau informacijai. Vietnū nacionaliai žmoni daktarai, narys ALFAS KAUSAS, Sūnus, 6342 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, RE. 6064.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Paslaukite ir paslaukite del daugiau informacijai. Vietnū nacionaliai žmoni daktarai, narys ALFAS KAUSAS, Sūnus, 6342 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, RE. 6064.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Paslaukite ir paslaukite del daugiau informacijai. Vietnū nacionaliai žmoni daktarai, narys ALFAS KAUSAS, Sūnus, 6342 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, RE. 6064.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Paslaukite ir paslaukite del daugiau informacijai. Vietnū nacionaliai žmoni daktarai, narys ALFAS KAUSAS, Sūnus, 6342 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, RE. 6064.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Paslaukite ir paslaukite del daugiau informacijai. Vietnū nacionaliai žmoni daktarai, narys ALFAS KAUSAS, Sūnus, 6342 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, RE. 6064.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Paslaukite ir paslaukite del daugiau informacijai. Vietnū nacionaliai žmoni daktarai, narys ALFAS KAUSAS, Sūnus, 6342 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, RE. 6064.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Paslaukite ir paslaukite del daugiau informacijai. Vietnū nacionaliai žmoni daktarai, narys ALFAS KAUSAS, Sūnus, 6342 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, RE. 6064.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Paslaukite ir paslaukite del daugiau informacijai. Vietnū nacionaliai žmoni daktarai, narys ALFAS KAUSAS, Sūnus, 6342 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, RE. 6064.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Paslaukite ir paslaukite del daugiau informacijai. Vietnū nacionaliai žmoni daktarai, narys ALFAS KAUSAS, Sūnus, 6342 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, RE. 6064.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Paslaukite ir paslaukite del daugiau informacijai. Vietnū nacionaliai žmoni daktarai, narys ALFAS KAUSAS, Sūnus, 6342 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, RE. 6064.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Paslaukite ir paslaukite del daugiau informacijai. Vietnū nacionaliai žmoni daktarai, narys ALFAS KAUSAS, Sūnus, 6342 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, RE. 6064.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Paslaukite ir paslaukite del daugiau informacijai. Vietnū nacionaliai žmoni daktarai, narys ALFAS KAUSAS, Sūnus, 6342 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, RE. 6064.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Paslaukite ir paslaukite del daugiau informacijai. Vietnū nacionaliai žmoni daktarai, narys ALFAS KAUSAS, Sūnus, 6342 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, RE. 6064.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Paslaukite ir paslaukite del daugiau informacijai. Vietnū nacionaliai žmoni daktarai, narys ALFAS KAUSAS, Sūnus, 6342 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, RE. 6064.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Paslaukite ir paslaukite del daugiau informacijai. Vietnū nacionaliai žmoni daktarai, narys ALFAS KAUSAS, Sūnus, 6342 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, RE. 6064.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Paslaukite ir paslaukite del daugiau informacijai. Vietnū nacionaliai žmoni daktarai, narys ALFAS KAUSAS, Sūnus, 6342 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, RE. 6064.

REAL ESTATE FOR SALE

BRIGHTON PARK
Mūrinis namas, 2 flatali po 6 kambarius. Karštu vandeniu apšildomas. Garadūmis del 2 automobilių.

MARQUETTE PARK
Mūrinis namas, 2 flatali po 4 kambarius. Mūrinis namas, 2 flatali po 6 kambarius. Mūrinis namas, 4 flatali po 4 kambarius.

SCHOOLS AND COLLEGES

Patapkite Barberiu
Imokimane barberio amato mokslin būdu už mažą mokesčių. Imokėti reikia tik mažą dalyką, o likus amu lengvas išmokėjimas. Atsilankykite, rasysite arba telefonuokite patalainių šiu: INTERNATIONAL BARBER COLLEGE, 472 W. Madison St., Chicago, Ill. Phone Monroe 9892.

WHOLESALE FURNITURE
Uraunis Pardavimas Rakanų Mokedamas cash už rakandus, sutartinai nuo 40 iki 50%.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Paslaukite ir paslaukite del daugiau informacijai. Vietnū nacionaliai žmoni daktarai, narys ALFAS KAUSAS, Sūnus, 6342 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, RE. 6064.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Paslaukite ir paslaukite del daugiau informacijai. Vietnū nacionaliai žmoni daktarai, narys ALFAS KAUSAS, Sūnus, 6342 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, RE. 6064.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Paslaukite ir paslaukite del daugiau informacijai. Vietnū nacionaliai žmoni daktarai, narys ALFAS KAUSAS, Sūnus, 6342 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, RE. 6064.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Paslaukite ir paslaukite del daugiau informacijai. Vietnū nacionaliai žmoni daktarai, narys ALFAS KAUSAS, Sūnus, 6342 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, RE. 6064.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Paslaukite ir paslaukite del daugiau informacijai. Vietnū nacionaliai žmoni daktarai, narys ALFAS KAUSAS, Sūnus, 6342 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, RE. 6064.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Paslaukite ir paslaukite del daugiau informacijai. Vietnū nacionaliai žmoni daktarai, narys ALFAS KAUSAS, Sūnus, 6342 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, RE. 6064.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Paslaukite ir paslaukite del daugiau informacijai. Vietnū nacionaliai žmoni daktarai, narys ALFAS KAUSAS, Sūnus, 6342 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, RE. 6064.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Paslaukite ir paslaukite del daugiau informacijai. Vietnū nacionaliai žmoni daktarai, narys ALFAS KAUSAS, Sūnus, 6342 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, RE. 6064.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Paslaukite ir paslaukite del daugiau informacijai. Vietnū nacionaliai žmoni daktarai, narys ALFAS KAUSAS, Sūnus, 6342 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, RE. 6064.

ROSELAND
L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Prašau narys susitikimo bile kur. Pasla